VÌ AN NINH TỔ QUỐC !

Cảnh sát TOÀN CẦU TUẦN

Chuyên đề của
Báo Công an nhân dân

SỐ 403 Thứ Ba ngày 6-3-2018

Chuyện thú vị về một dòng họ

trang 18

12. Ám ảnh hội chứng "bắt cóc trẻ em" và hành xử tiêu cực của đám đông

16. "Sính" kỷ lục - căn bệnh cần được loại bỏ

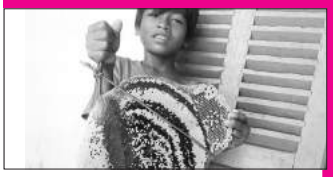

20. Cuộc mưu sinh của "thợ săn" nhí

22. Mỹ bắt hơn 500 bác sĩ, nhân viên y tế vì liên kết với tội phạm

Cảnh sát toàn cầu - phát hành thứ ba, thứ sáu hằng tuần

KỶ NIỆM 70 NĂM LỰC LƯỢNG CÔNG AN NHÂN DÂN THỰC HIỆN SÁU ĐIỀU BÁC HỒ DẠY (11/3/1948 - 11/3/2018)

Người thủ lĩnh Đoàn và hành trình làm theo lời Bác

AN VŨ

Kỉ niệm 70 năm ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh có Sáu điều dạy Công an nhân dân (11/3/1948 - 11/3/2018) và 70 năm Ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh ra Lời kêu gọi thi đua ái quốc (11/6/1948 - 11/6/2018), lực lượng Công an trên cả nước đã phát động nhiều phong trào thi đua, lập thành tích xuất sắc mừng Đảng, mừng xuân và kính dâng lên Bác. Tại huyện Hương Khê (tỉnh Hà Tĩnh), những người lính trẻ của Đoàn Thanh niên Công an huyện, dưới sự dẫn dắt của Bí thư Đoàn là Trung úy Nguyễn Tiến Dũng đã lập được nhiều thành tích trong công tác và có những nghĩa cử cao đẹp, để lại ấn tượng trong lòng nhân dân…

Trung úy Nguyễn Tiến Dũng cùng các ban ngành trao quà Tết cho một số gia đình khó khăn ở Hương Khê, Hà Tĩnh.

Mang trên mình màu áo xanh của lực lượng Công an cho đến nay đã được 8 năm, Trung úy Nguyễn Tiến Dũng (SN 1991) chia sẻ rằng, ngay từ nhỏ anh đã có ước mơ trở thành Công an nên không ngừng nỗ lực học tập, rèn luyện để thực hiện ước mơ của mình. Cho đến khi bước chân vào Học viện Cảnh sát nhân dân, sự quyết tâm, nỗ lực của người lính trẻ ấy càng được nhân lên gấp bội. Nhờ đó mà trong 5 năm học tập tại Học viện, Dũng đã có 3 năm liên tục đạt học viên giỏi, 1 năm đạt học viên xuất sắc. Với thành tích tốt nghiệp giỏi toàn khóa học, Dũng được xét thăng cấp bậc hàm trước một năm. Cũng trong những năm học ấy, anh năng nổ tham gia nhiều hoạt động, phong trào của nhà trường để vừa rèn luyện bản thân, tiếp thu thêm kinh nghiệm. Điều đó cũng giúp cho Dũng có một bước đệm tốt để trở thành một thủ lĩnh Đoàn Thanh niên sau này.

Sau khi ra trường, Nguyễn Tiến Dũng được phân công công tác tại Phòng Cảnh sát hình sự - Công an huyện Hương Khê. Dũng cho biết, những ngày đầu nhận nhiệm vụ, anh đã gặp nhiều khó khăn bởi trong môi trường học tập, mọi kiến thức chỉ được tiếp cận trên cơ sở lý thuyết nên khi đi vào thực tế, nhất là với công tác nghiệp vụ như hình sự thì gặp nhiều bỡ ngỡ.

"Là lính hình sự, thường xuyên phải đối mặt với tiêu cực của xã hội, đòi hỏi bản lĩnh, kinh nghiệm sống, kinh nghiệm chiến đấu. Nhưng lúc đó tôi mới chập chững vào nghề nên cảm thấy rất khó khăn. Nhờ đam mê, chịu khó học tập bồi dưỡng nghiệp vụ nên tôi đã thích nghi được với công việc rất nhanh", Trung úy Dũng chia sẻ.

Dũng vẫn nhớ như in những ngày đầu tới trường, được nghe, được học về những điều Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy lực lượng Công an và lấy đó làm kim chỉ nam để thực hiện, từ đó làm tốt công tác của mình. Dũng nói: "Bản thân tôi nhận thấy nội dung Sáu điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân có ý nghĩa sâu sắc, toàn diện đối với quá trình công tác, chiến đấu, tu dưỡng, rèn luyện của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an và bản thân tôi. Đó là những phẩm chất không thể thiếu, là nhân tố quyết định để lực lượng Công an hoàn thành xuất sắc yêu cầu, nhiệm vụ được giao: Có lập trường, tư tưởng chính trị vững vàng, kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; tuyệt đối trung thành với Đảng, Tổ quốc, nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa; có phẩm chất đạo đức trong sáng; có ý chí cách mạng tiến công, sẵn sàng chiến đấu, hy sinh để bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa, bảo vệ cuộc sống bình yên và hạnh phúc của nhân dân. Ngoài ra, trong những lời dạy của mình với lực lượng Công an, Bác cũng nhấn mạnh những việc mà cán bộ chiến sĩ phải thực hiện cho tốt, đó là: Phải tôn trọng, phát huy quyền làm chủ của nhân dân, biết dựa vào dân mà làm việc, bảo vệ quyền lợi của nhân dân và phải chú ý xây dựng lực lượng Công an nhân dân về mọi mặt. Tôi luôn ghi nhớ những điều đó và cùng đồng đội cố gắng thực hiện thật tốt những lời dạy của Bác".

Như để minh chứng cho lời nói của mình, cách đây không lâu, vào ngày 27-2-2018, khi đang công tác tại đơn vị thì Dũng nhận được điện thoại của Bí thư Đoàn thanh niên Công an tỉnh Hà Tĩnh về việc có một bệnh nhân tên Võ Thanh Bình (68 tuổi) đang trong tình trạng nguy kịch do vỡ tĩnh mạch thực quản, chảy máu trong. Bệnh nhân mang nhóm máu AB, một nhóm máu hiếm ít người có nên ngân hàng máu của Bệnh viện Đa khoa tỉnh Hà Tĩnh không đủ máu để thực hiện cấp cứu.

Nghe thấy vậy, là một người có nhóm máu AB, Dũng vội vàng báo cáo xin ý kiến lãnh đạo đơn vị và thông báo qua mạng nội bộ của Đoàn viên

thanh niên, sau đó ra thẳng bến xe bus gần cơ quan để đi đến bệnh viện cách đó hơn 50km. Rất may, nhờ đến kịp thời mà ca cấp cứu được thực hiện thành công, đến nay bệnh nhân đã qua cơn nguy kịch. Điều đáng nói, Trung úy Dũng đã hiến máu tình nguyện trước đó hơn hai tháng.

Ngoài sự việc nói trên, là một thủ lĩnh Đoàn, Dũng cùng các Đoàn viên thanh niên đã tích cực tham gia nhiều công tác, phong trào trong đơn vị như chung tay xây dựng nông thôn mới, hiến máu tình nguyện, giúp đỡ các gia đình chính sách có hoàn cảnh khó khăn, giúp đỡ nhân dân gặp thiên tai… Dũng kể: "Huyện Hương Khê là một huyện miền núi, hàng năm thường phải hứng chịu nhiều thiên tai, lũ lụt, ảnh hưởng nghiêm trọng đến tính mạng và tài sản của nhân dân. Với tinh thần tương thân tương ái, tôi cùng Đoàn thanh niên Công an huyện Hương Khê đã trực tiếp tham gia làm công tác cứu hộ, cứu nạn, triển khai các kế hoạch để nhằm hạn chế thiệt hại về người và tài sản của nhân dân như tham gia gặt lúa, dọn dẹp sau bão, lũ. Trong đó kỷ niệm ý nghĩa nhất là các anh em tham gia gặt lúa cho nhân dân. Đó là những ngày cực kì vất vả, mệt mỏi nhưng cũng thể hiện được nhiệt huyết của tuổi trẻ. Nhờ những ngày đó chúng tôi mới biết được nỗi vất vả của bà con nông dân như thế nào".

Với 75 Đoàn viên thanh niên, là đầu tàu gương mẫu, Trung úy Nguyễn Tiến Dũng đã cùng các đồng đội tham gia nhiều chương trình như: Tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật; triển khai tham gia nhiều cuộc thi ý nghĩa thiết thực như cuộc thi viết 150 năm hình thành và phát triển huyện Hương Khê; cuộc thi viết "Tuổi trẻ CAND học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh"; cuộc thi tìm hiểu về quan hệ hợp tác Việt - Lào, Lào – Việt và cuộc thi viết "Tìm hiểu tư tưởng Hồ Chí Minh về CAND". Trong đó có nhiều bài thi đạt kết quả cao nổi bật là cuộc thi viết 150 năm hình thành và phát triển huyện

Tặng quà cho Mẹ Việt Nam anh hùng Thái Thị Lương nhân dịp Tết.

Hương Khê, Công an huyện Hương Khê đã vinh dự đạt giải nhì tập thể, và nhiều cá nhân đạt giải cao; Trên lĩnh vực đảm bảo TTATXH, đoàn viên lực lượng Cảnh sát đã thể hiện là lực lượng nòng cốt, xung kích trong công tác đấu tranh phòng chống các loại tội phạm, tệ nạn xã hội, giữ gìn trật tự an toàn giao thông; Phong trào xung kích phát triển kinh tế - xã hội được triển khai hiệu quả gắn với thực hiện cuộc vận động "Tuổi trẻ Hương Khê chung tay xây dựng nông thôn mới", BCH Đoàn đã phối hợp với Huyện đoàn, Đoàn thanh niên Công an tỉnh, Đoàn xã Hương Trà, Đoàn xã Hương Vĩnh và một số xã khác trên địa bàn huy động hơn 1.000 lượt ĐVTN tham gia giúp đỡ ngày công phát quang đường làng, ngõ xóm, vệ sinh môi trường.

Ngoài ra, những người lính trẻ cũng làm rất tốt trong công tác thiện nguyện, kêu gọi giúp đỡ các gia đình có hoàn cảnh khó khăn nhân dịp Tết Mậu Tuất năm 2018 vừa qua. Trước đó, các chiến sĩ đã nhận phụng dưỡng Mẹ Việt Nam anh hùng Thái Thị Lương ở xã Hà Linh, huyện Hương Khê. Và để kỉ niệm 70 năm ngày Bác Hồ có Sáu điều dạy lực lượng Công an nhân dân, cá nhân Trung úy Dũng đã tham gia hội trại "Tuổi trẻ CAND học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy" cùng với Đoàn thanh niên Công an tỉnh tại tỉnh Bắc Giang và tham mưu lãnh đạo đơn vị thành lập đội tuyển, tổ chức tập luyện để đạt kết quả cao trong hội thi "Thanh niên Công an Hà Tĩnh học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy" dự kiến tổ chức vào cuối tháng 3/2018.

Trong công tác, Dũng cùng đội Cảnh sát hình sự Công an huyện cũng đã đấu tranh phá nhiều vụ án lớn như chuyên án đánh bạc, cướp tài sản, trộm cắp tài sản… Từ đó trực tiếp lập hồ sơ đưa 5 đối tượng vào cơ sở giáo dục, trường giáo dưỡng. Trực tiếp xác minh, bắt, vận động 2 đối tượng truy nã. Thường xuyên phân công Đoàn viên thanh niên tổ chức tuần tra vũ trang, tăng cường tuần tra giao thông để đảm bảo tình hình an ninh trật tự trên địa bàn. Với những thành tích đã đạt được, Trung úy Nguyễn Tiến Dũng đã nhận được nhiều bằng khen, giấy khen từ các cấp như Tổng cục Chính trị Công an nhân dân; Tỉnh đoàn Hà Tĩnh; Huyện đoàn Hương Khê; Đoàn thanh niên Công an tỉnh Hà Tĩnh; Chủ tịch UBND huyện…

Chia sẻ về những thành tích đã đạt được, Dũng nói: "Nhớ lời Bác dạy, tôi cùng các đồng đội, đồng chí luôn cố gắng thực hiện tốt vai trò của một người lính trong lực lượng Công an nhân dân. Trong năm 2018, là thủ lĩnh Đoàn, tôi sẽ tiếp tục vận động đẩy mạnh các phong trào Đoàn, hỗ trợ nhân dân để tăng sự gắn kết. Tiếp tục thực hiện tốt cuộc vận động "Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì nhân dân phục vụ" do đơn vị phát động".■

Tham gia tuyên truyền phòng chống ma túy trong trường học.

Số 403 - Ngày 6-3-2018

Cảnh sát Toàn cầu tuần

Cần đẩy nhanh chương trình "thay áo mới" cho những dòng kênh đen

PHÚ LỮ

Theo chương trình "Chỉnh trang và phát triển đô thị từ nay tới năm 2025", TP. Hồ Chí Minh sẽ di dời và giải tỏa hơn 20 ngàn hộ dân trên và ven kênh rạch, tổ chức lại cuộc sống dân cư tốt hơn, gắn với chỉnh trang đô thị dọc hai bên bờ kênh rạch, tạo bộ mặt mới cho thành phố, góp phần xây dựng thành phố có chất lượng sống tốt, văn minh, hiện đại, nghĩa tình. Tuy nhiên, để làm được điều này, dự kiến tổng vốn đầu tư tổ chức thực hiện di dời khoảng hơn 30 ngàn tỷ đồng. Đây là một con số quá lớn, vì thế cần phải có sự chung tay của toàn xã hội cùng thực hiện và sự trợ giúp của quốc tế.

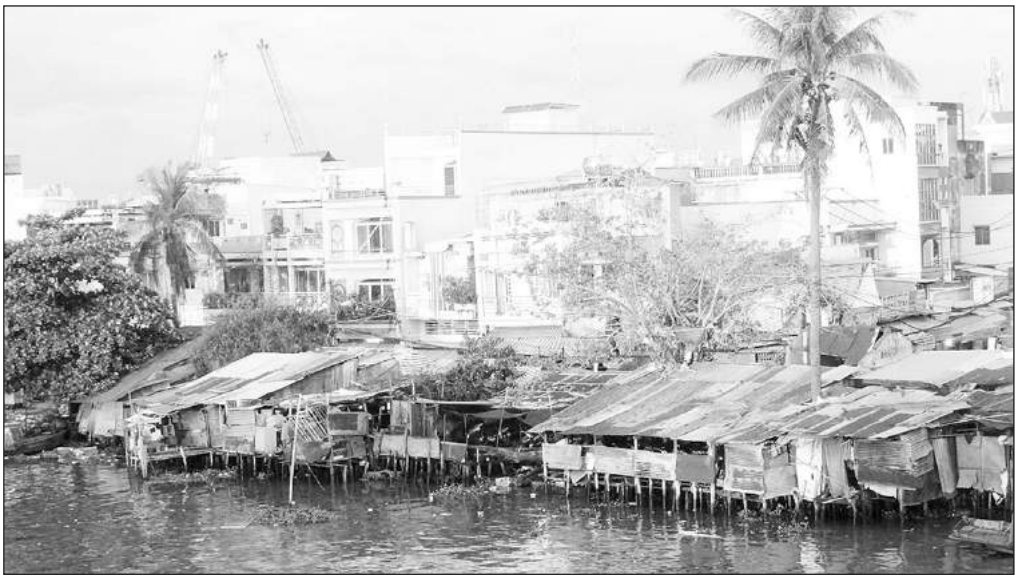

Đa số các căn nhà ven kênh rạch ở TP. Hồ Chí Minh được xây dựng không hợp pháp, lụp xụp, kết cấu tạm bợ, chắp vá.

Áp lực giải tỏa, di dời hơn 20 ngàn căn nhà

Theo Nghị quyết Đại hội Đại biểu Đảng bộ TP. Hồ Chí Minh lần thứ X, nhiệm kỳ 2015 - 2020, một trong 7 chương trình đột phá của thành phố đến năm 2020 là chỉnh trang và phát triển đô thị. Trong đó, thành phố đặt mục tiêu đến năm 2020 sẽ cơ bản hoàn tất công tác giải tỏa, di dời toàn bộ hơn 20 ngàn căn nhà trên và ven kênh, rạch, tổ chức lại cuộc sống dân cư tốt hơn, thực hiện chỉnh trang đô thị dọc hai bên bờ kênh, rạch… Tuy nhiên, đến thời điểm này, công tác giải tỏa, di dời các hộ dân vẫn còn chậm. Điều đáng nói là hơn 20 ngàn căn nhà trên và ven kênh rạch đang cần di dời tập trung chủ yếu tại quận 8, quận Bình Thạnh, quận 7, quận 4… dọc theo 5 tuyến kênh chính: Tàu Hủ - Bến Nghé, Đôi - Tẻ, Tân Hóa - Lò Gốm, Nhiêu Lộc - Thị Nghè và Tham Lương - Bến Cát - Rạch Nước Lên. Trong đó, quận 8 có số hộ dân sống ven và trên kênh rạch nhiều nhất, với hơn 12,3 ngàn căn. Đa số căn nhà này xây dựng không hợp pháp, lụp xụp, kết cấu tạm bợ, chắp vá. Những hộ dân ở đây có đời sống rất khó khăn, chủ yếu mưu sinh bằng việc làm thuê, làm mướn.

Một trong những nguyên nhân cho việc chậm giải tỏa, di dời là do tâm lý e ngại của người dân khi chuyển về nơi tái định cư mới sẽ không tìm được công việc phù hợp và vì họ đã quen với việc sinh hoạt, buôn bán tại nơi ở cũ. Đơn cử như chung cư Vĩnh Lộc B (huyện Bình Chánh), nơi ở tái định cư dành chủ yếu cho những hộ dân di dời từ ven kênh rạch với gần 2 ngàn căn hộ và hơn 500 nền đất. Tuy nhiên, số hộ dân về đây ở chưa đến 15% mặc dù dự án đã hoàn thành gần 5 năm nay.

Tại hội nghị mời gọi đầu tư thực hiện các dự án cải tạo, di dời nhà ven và trên kênh, rạch, chỉnh trang đô thị tổ chức vào đầu tháng 2-2018, lãnh đạo TP. Hồ Chí Minh đưa ra 3 nhóm dự án di dời nhà ở ven và trên kênh, rạch kết hợp chỉnh trang đô thị theo ba cách sử dụng nguồn vốn đầu tư. Trong đó có 52 dự án sử dụng vốn ngân sách; 3 dự án xây dựng nhà ở thương mại kết hợp chỉnh trang đô thị và 6 dự án chỉnh trang đô thị theo hình thức đối tác công - tư (PPP).

Theo đó, 6 dự án mời gọi đầu tư theo phương thức PPP có quy mô di dời 6.223 căn nhà với kinh phí bồi thường khoảng 19 ngàn tỷ đồng. Nhóm này gồm những dự án lớn như cải tạo rạch Xuyên Tâm, rạch Văn Thánh (quận Bình Thạnh; hồ Song Tân, rạch Bần Đôn (quận 7), dự án bờ nam kênh Đôi (quận 8) và dự án chỉnh trang rạch Cầu Dừa (quận 4)... Các dự án này có thể mở rộng phạm vi thu hồi đất trong vùng phụ cận các kênh, rạch để tạo quỹ đất thanh toán cho nhà đầu tư theo hình thức BT (đầu tư - chuyển giao).

Trong 6 dự án thành phố kêu gọi đầu tư, trừ dự án rạch Xuyên Tâm đã được giao cho nhà đầu tư, các dự án còn lại tiếp tục kêu gọi đầu tư có tính chọn lựa cạnh tranh, bảo đảm để chương trình được hoàn thành một cách tốt nhất. Đối với rạch Xuyên Tâm, nếu nảy sinh khó khăn thì xem xét hỗ trợ để triển khai sớm; năm dự án còn lại tiếp tục kêu gọi các nhà đầu tư. Đáng nói là đến năm 2020 (tức là chỉ còn chưa đầy ba năm nữa) cơ bản phải hoàn thiện ít nhất 4 dự án trong tổng số 6 dự án này. Đây có thể nói là thách thức

rất lớn với TP. Hồ Chí Minh.

Về kinh phí, theo Sở Kế hoạch và đầu tư TP. Hồ Chí Minh, nếu tính chung cho nhu cầu đầu tư phát triển kinh tế - xã hội của thành phố trong giai đoạn 2016-2020 là 1,8 triệu tỷ đồng; dành riêng cho phát triển cơ sở hạ tầng là 0,18 triệu tỷ đồng. Trong đó, đối với chương trình chỉnh trang và phát triển đô thị khoảng 25.748 tỷ đồng. Tuy nhiên, ngân sách thành phố chỉ có thể đáp ứng khoảng 2.508 tỷ đồng, vì thế cần huy động nguồn vốn xã hội hóa khoảng 23.240 tỷ đồng. Trong điều kiện nguồn vốn ngân sách hạn hẹp, việc đẩy mạnh thực hiện xã hội hóa đầu tư, tăng cường thu hút đầu tư các nguồn lực trong và ngoài nước là cần thiết, cấp bách, góp phần giải quyết các khó khăn về nguồn vốn ngân sách để hoàn thành mục tiêu đề ra.

Để huy động nguồn vốn đầu tư hiệu quả nhất, nhiều hình thức đầu tư mới được thành phố kêu gọi như đầu tư theo đối tác công - tư PPP; thanh toán bằng quyền kinh doanh khai thác khu vực liền kề dự án hay bằng quỹ đất gắn liền với sự phát triển của dự án; đầu tư theo hình thức tái cơ cấu quyền sử dụng đất trên cơ sở nhà nước và người dân cùng thực hiện; sử dụng các nguồn hỗ trợ tài chính từ nước ngoài…

Lấy người dân làm trung tâm khi thực hiện các dự án

Một tín hiệu lạc quan hy vọng có thể gỡ được "nút thắt" về vốn cho chương trình di dời nhà ở trên, ven kênh rạch hiện nay là Bộ Kế hoạch và Đầu tư đang sửa đổi những quy định về đầu tư theo phương thức xã hội hóa, rút ngắn thủ tục, đa dạng hình thức thanh toán nhằm tạo điều kiện cho các tỉnh, thành phố chủ động lựa chọn. Các quy định mới còn nhằm giảm rủi ro cho nhà đầu tư, tăng trách nhiệm của Nhà nước, giảm tiêu cực, tránh đội vốn trong các dự án PPP...

Ngoài ra, tại hội nghị mời gọi đầu tư thực hiện các dự án cải tạo, di dời nhà ven và trên kênh, rạch, chỉnh trang đô thị kể trên, đại diện Cơ quan Hợp tác quốc tế Nhật Bản (JICA) cho rằng, tổ chức này sẽ tập trung vốn cho khu vực tư nhân để thực hiện dự án cải tạo kênh rạch. Bên cạnh đó, Ngân hàng Thế giới (WB) cũng cam kết sẽ đồng hành với chính quyền TP. Hồ Chí Minh trong chương trình chỉnh trang nhà trên và ven kênh rạch.

Theo ông Nguyễn Thiện Nhân, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Thành ủy TP. Hồ Chí Minh, quyết tâm của Thành ủy thành phố là tìm cơ chế mới, kinh nghiệm của quốc tế và của bản thân TP. Hồ Chí Minh để giải quyết vấn đề đặc thù nhà ở ven và trên kênh, rạch của người dân. Đặc biệt, khi Chính phủ ban hành các nghị định thay thế các nghị định cũ, thành phố sẽ có cơ chế tài chính rõ ràng, cụ thể để kêu gọi tham gia đầu tư.

Cũng theo ông Nguyễn Thiện Nhân, một điều cần lưu ý là thành phố phải lấy người dân làm trung tâm khi thực hiện các dự án. Người dân phải có chỗ ở tốt hơn, điều kiện việc làm tốt hơn, thoát nước được giữ vững, có thêm điều kiện để phát triển giao thông, thêm nhà và những cơ sở đô thị phục vụ người dân… Phương châm là ở đâu chỉnh trang ở đó, không dời dân đi chỗ khác, nhưng kết quả cuối cùng là đất được sử dụng hiệu quả hơn, giá trị đất tăng thêm, thêm hồ nước, thêm cây xanh…

Đặc biệt, có thể mời các chuyên gia nước ngoài tư vấn thêm, hay có thể học hỏi kinh nghiệm của Nhật Bản trong cải tạo đô thị, bởi TP. Hồ Chí Minh và Nhật Bản giống nhau về áp lực nhà đất, chỗ ở. Bài học của Nhật Bản là không di dời người dân đi chỗ khác, mà cải tạo đô thị ngay trên chính phần đất hiện hữu. Ngoài ra, có thể mời các chuyên gia Hàn Quốc tư vấn thêm về kinh nghiệm sắp xếp cho dân ở tại chỗ, sử dụng đất hiệu quả, làm cho giá trị đất tăng lên.

Hình ảnh sạch đẹp, thông thoáng của một đoạn kênh Tàu Hủ - Bến Nghé hiện nay.

Tuy nhiên, cho đến thời điểm này, thực tế tại một số khu vực kênh rạch ở TP. Hồ Chí Minh, nhiều hộ dân cho biết họ vẫn chưa nhận được kế hoạch giải tỏa cũng như giá đền bù. Ngoài ra, nhiều căn nhà nằm trong lộ giới mở rộng kênh nên không thể sửa chữa gây nhiều khó khăn trong đời sống sinh hoạt. Và đặc biệt theo nhiều hộ dân nếu có giá bồi thường cũng sẽ khá thấp, như vậy với họ sẽ rất khó khăn trong việc tìm mua nơi ở mới.

Theo Sở Xây dựng TP. Hồ Chí Minh, hiện có khoảng 50% hộ dân ở trên và ven kênh rạch không đủ điều kiện để lo nơi ở mới, hoặc được bồi thường nhưng cũng không đủ để tạo dựng nhà mới. Vì vậy, trong kế hoạch phát triển nguồn nhà tái định cư, Sở Xây dựng cũng đã chủ động thực hiện nhiều giải pháp theo chủ trương để mọi người dân khi di dời đều phải có nhà ở.

Trong năm 2018, Sở Xây dựng sẽ phối hợp với UBND các quận - huyện phát triển 11.000 nhà ở xã hội để bố trí tái định cư cho các hộ có đủ điều kiện bồi thường nhưng giá trị bồi thường không đủ để mua nhà ở thương mại hoặc các hộ không đủ điều kiện bồi thường, không còn nơi ở nào khác.

Ngoài ra, thành phố sẽ đẩy nhanh tiến độ các dự án phát triển nhà ở thương mại, bảo đảm cung cấp khoảng 38.500 căn hộ và nền đất cho các hộ được bồi thường có thể chủ động và tự lựa chọn nơi ở mới.

Trong khi đó, theo Sở Kế hoạch và Đầu tư TP. Hồ Chí Minh, để di dời và tổ chức lại đời sống của người dân sống trên và ven kênh, rạch, thành phố đã chuẩn bị sẵn quỹ nhà ở cho người có thu nhập thấp nhằm hỗ trợ những trường hợp nhận tiền hỗ trợ, bồi thường thấp. Thành phố cũng đã có các giải pháp tích cực để ổn định đời sống người dân sau khi di dời, đồng thời nghiên cứu giải quyết bài toán về giá bồi thường có độ chênh lệch so với giá thị trường thực tế để nhanh chóng được người dân đồng thuận, sớm bàn giao mặt bằng…

Có thể nói, việc di dời, giải tỏa nhà ven và trên kênh rạch là chương trình lớn của thành phố nhằm chăm lo, ổn định và nâng cao chất lượng sống của người dân, đồng thời cải tạo, chỉnh trang và hiện đại hóa bộ mặt đô thị. Để thực hiện thành công dự án này, cần sự cố gắng và chung tay từ nhiều phía. Nhất là người dân cần hiểu và ủng hộ chủ trương này của thành phố và những nhà đầu tư khi tham gia thực hiện dự án cũng cần chia sẻ khó khăn vì mục tiêu chung phát triển TP. Hồ Chí Minh văn minh, hiện đại, có chất lượng sống tốt. ■

Số 403 - Ngày 6-3-2018

Cảnh sát TOÀN CẦU TUẦN

SLOVAKIA: Khẩn trương truy bắt kẻ sát hại nhà báo Jan Kuciak

TRỌNG HẬU

Với việc công bố phần thưởng trị giá 1 triệu euro, Thủ tướng Slovakia Robert Fico hy vọng sẽ sớm bắt được kẻ sát hại nhà báo Jan Kuciak. Cảnh sát cho biết, thời điểm tử vong của nhà báo Jan Kuciak, 27 tuổi, phóng viên báo điện tử Aktuality.sk cùng hôn thê Martina Kusnirova, diễn ra từ 22 đến 25-2. Và họ được phát hiện đã chết trong căn hộ riêng tại Velka Maca, cách Thủ đô Bratislava 65km về phía Đông. Theo người đứng đầu lực lượng cảnh sát Slovakia Tibor Gaspar, vụ giết hại nhà báo Jan Kuciak có thể có liên quan tới công việc của anh. Bởi nhà báo Jan Kuciak từng đã bị nhiều doanh nhân Slovakia đe dọa khi anh điều tra và báo cáo với cảnh sát về vấn đề này. Đây là lần đầu tiên một nhà báo bị sát hại ở Slovakia, nên cái chết của anh Jan Kuciak đang gây sự chú ý và quan tâm đặc biệt của dư luận.

Theo cảnh sát cho biết, vụ việc được phát hiện sau khi mẹ đẻ Martina Kusnirova không thể liên lạc được với con gái, nên bà đã đến nhà con rể tương lai và kinh hoàng khi nhìn thấy cảnh Jan Kuciak bị bắn vào ngực, còn con mình bị bắn vào đầu. Đại diện cảnh sát xác nhận, đã thẩm vấn một số đối tượng liên quan, đồng thời đề nghị cơ quan chức năng của Cộng hòa Czech và Italia hỗ trợ cho quá trình điều tra. Europol cũng đã cử chuyên gia hợp tác và hỗ trợ cảnh sát Slovakia trong việc truy tìm hung thủ. "Kẻ sát nhân máu lạnh phải bị trừng trị cho tội ác khủng khiếp đó. Chúng ta phải tìm ra chúng và đảm bảo an toàn cho các nhà báo", Tổng thống Andrej Kiska tuyên bố. "Liên minh châu Âu không thể chấp nhận việc một nhà báo bị giết vì công việc mà anh ấy làm. Tôi kêu gọi nhà chức trách Slovakia tiến hành một cuộc điều tra nghiêm túc cùng với sự trợ giúp của quốc tế nếu cần thiết cho cái chết của Jan Kuciak", Chủ tịch Nghị viện châu Âu Antonio Tajani nhấn mạnh. Phó Chủ tịch Ủy ban châu Âu Frans Timmerman nói, ông bị sốc khi nghe tin về vụ giết người và đề nghị công lý phải được thực thi.

Ngày 28-2, báo điện tử Aktuality.sk đã đăng bài phóng sự dở dang của nhà báo Jan Kuciak, trong đó đề cập tới nghi vấn một số người ở Slovakia có dính líu với băng nhóm mafia 'Ndrangheta ở Italia, cũng như mối liên kết giữa họ với những người có chức có quyền tại Slovakia. Và nhà báo Jan Kuciak đã hợp tác với Trung tâm Báo chí Điều tra Czech, Dự án Điều tra Italy (IRPI) và Dự án Phóng sự Điều tra tội phạm tham nhũng (OCCRP) trong quá trình làm phóng sự điều tra kể trên. Theo giới truyền thông, nhà báo Jan Kuciak từng bị đe dọa do liên quan đến các bài phóng sự điều tra về vấn nạn trốn thuế, gian lận và tham nhũng trong giới doanh nhân Slovakia, trong đó có nhiều người duy trì mối quan hệ mật thiết với một số chính trị gia và những người có liên quan tới đảng cầm quyền Smer.

Thủ tướng Slovakia Robert Fico (giữa) công bố số tiền thưởng cho ai bắt được hung thủ trong buổi họp báo hôm 27-2.

Được biết, trong bài viết lưu ở máy tính cá nhân, nhà báo Jan Kuciak nói rằng, một số doanh nhân ở phía Đông Slovakia đã liên kết với Ndrangheta để biển thủ và tham nhũng nguồn quỹ của Liên minh châu Âu, và chúng có liên hệ với giới chính trị Slovakia. Và trong số những người bị nhà báo Jan Kuciak điểm danh có bà Maria Toroskova, cố vấn cao cấp của Thủ tướng Robert Fico. Tiếp đến là Bộ trưởng Nội vụ Robert Kalinak, và cựu Bộ trưởng Tài chính Jan Pociatek. Ngoài ra còn có chính trị gia Marian Kocner. Ngay sau khi biết tin này, Thủ tướng Robert Fico cho rằng, truyền thông không nên đưa tin thất thiệt khi chưa có bằng chứng chính xác. Và phát biểu trong buổi họp báo, Thủ tướng Robert Fico đã lên án cái gọi là "lạm dụng bi kịch vì mục đích chính trị". Đồng thời ám chỉ việc đảng đối lập đã tổ chức họp báo nhằm cáo buộc đảng cầm quyền Smer có liên quan tới vụ sát hại nhà báo Jan Kuciak.

Hàng trăm cây nến đặt trước di ảnh Jan Kuciak và vị hôn thê Martina Kusnirova.

"Nếu tội ác này nhằm ngăn cản một đơn vị xuất bản độc lập như Ringier Axel Springer không theo đuổi những vụ vi phạm pháp luật, chúng tôi chắc chắn sẽ tận dụng cơ hội này để tiếp tục tăng cường trách nhiệm đưa tin của mình", trích thông báo của Ringier Axel Springer, công ty truyền thông liên kết giữa Thụy Sỹ và Đức, chịu trách nhiệm xuất bản báo điện tử Aktuality.sk. Đồng thời tuyên bố, sẽ làm hết sức để hỗ trợ điều tra và xác minh thủ phạm. Đồng nghiệp của nhà báo Jan Kuciak cho rằng, chính phủ và cơ quan chức năng nên dựa vào thông tin có trong bài báo viết dở cuối cùng của anh để điều tra. Theo giới truyền thông, tuy mới làm việc cho Aktuality.sk được 3 năm, nhưng nhà báo Jan Kuciak và nhà báo Daphne Caruana Galizia (bị chết khi chiếc xe của bà bất ngờ phát nổ ở Bidnija, gần Mosta, Malta hồi tháng 10-2017) đều là những người có công trong việc tìm hiểu và phanh phui "Hồ sơ Panama". Và cho đến nay thủ phạm sát hại nữ nhà báo Daphne Caruana Galizia vẫn nhởn nhơ ngoài vòng pháp luật. ■

THÁI LAN:

Hướng tới một điểm đến hấp dẫn mà không có tình dục

MẠNH PHONG

"TAT đảm bảo chính sách và chiến lược tiếp thị để giúp Thái Lan trở thành điểm đến chất lượng vẫn đang đi đúng hướng và cực lực phản đối mọi hình thức du lịch tình dục", trích thông cáo của Tổng cục Du lịch Thái Lan (TAT) hôm 1-3, khi cơ quan này phản đối du lịch tình dục, trong khi hy vọng vẫn thu hút lượng du khách kỷ lục vào năm nay - 37,55 triệu người, so với 37,38 triệu du khách và đạt doanh thu 53,76 tỉ USD năm 2017, tăng 12% so với năm 2016. Thông báo của TAT được đưa ra ngay sau khi Thủ tướng Prayut Chan-ocha đưa ra lời kêu gọi thay đổi hình ảnh "điểm đến du lịch tình dục" của nước này trong mắt khách du lịch nước ngoài. "Chúng ta phải thừa nhận nhiều người kiếm sống từ nghề này. Và công việc của chúng ta là phải giải quyết vấn đề xã hội, giúp đỡ những người đó cải thiện cuộc sống, xem xét liệu họ có muốn thay đổi nghề nghiệp hay không. Và chúng ta phải cùng nhau giúp Pattaya và những địa điểm du lịch khác trở thành điểm đến hấp dẫn và không có tình dục", ông Prayut Chan-ocha tuyên bố. Thủ tướng Prayut Chan-ocha đưa ra tuyên bố kể trên nhằm phản ứng lại phát biểu trên truyền hình của Bộ trưởng Du lịch và Văn hóa Gambia Hamat Bah - du khách nào muốn đến Gambia để tìm kiếm tình dục thì hãy quên đất nước châu Phi này đi, thay vào đó hãy đến Thái Lan. Bộ Ngoại giao Thái Lan đã triệu tập đại diện ngoại giao Gambia để phản đối phát biểu của Bộ trưởng Hamat Bah và Đại sứ quán Thái Lan ở Senegal, phụ trách cả Gambia, cũng đã đưa thư phản đối đến Bộ Ngoại giao nước này.

Những động thái kể trên diễn ra trong bối cảnh cảnh sát Thái Lan vừa phát hiện và bắt 10 người Nga mở lớp "huấn luyện sex" cho đồng hương tại Pattaya. Theo cảnh sát Thái Lan, nhóm người Nga kể trên đã huấn luyện tình dục cho hơn 40 du khách trong một khách sạn ở Pattaya. Và hơn 40 người kể trên đã phải trả 20.000 baht để tham gia và được "cấp chứng chỉ" sau khi hoàn tất lớp "huấn luyện sex" kéo dài 4 ngày. Cảnh sát cho biết, một số người bị buộc tội ở quá hạn và nhập cảnh bất hợp pháp vào Thái Lan mà không có hộ chiếu. Cảnh sát còn cho biết thêm, trong số 10 người Nga bị bắt vì làm việc không xin phép tại thành phố biển Pattaya, không phải bị bắt vì tổ chức khóa học tình dục, đáng chú ý có ông Alex Lesley, người tự xưng bậc thầy về tình dục, còn gọi là "sex guru". Bởi ông Alex Lesley (tên thật là Alexander Kirillov) từng tuyên bố sẽ ra tranh cử tổng thống Nga (nhưng chưa đăng ký với Ủy ban Bầu cử Trung ương Nga) sẽ diễn ra vào ngày 18-3. Trang web chính thức của ông Alex Lesley (hiện có hơn 36.000 người theo dõi) cũng đăng quảng cáo khóa học về kỹ thuật làm tình khai giảng tại Thái Lan.

"Các học viên phải trả hơn 20.000 baht (hơn 630 USD) cho khóa học", Cảnh sát trưởng Pattaya Apichai Krobpet nói với hãng Reuters. Trước đó, ông Apichai Krobpet từng tuyên bố ủng hộ kế hoạch của Bộ trưởng Du lịch Kobkarn Wattanavrangkul - quyết xóa sổ ngành công nghiệp tình dục ở Thái Lan, nhằm cải thiện hình ảnh ở Pattaya, nơi được gọi là "kinh đô tình dục của thế giới". Pattaya nổi tiếng với cuộc sống về đêm, bao gồm nhiều câu lạc bộ do người Nga điều hành và du khách Nga đông tới mức người ta phải bố trí nhiều bảng hiệu bằng tiếng Nga ở trung tâm thành phố. Theo báo cáo năm 2014 của Liên hợp quốc, có khoảng 123.530 người hoạt động mại dâm ở Thái Lan, quốc gia nổi tiếng với các bãi biển, đền chùa và nhiều du khách tìm đến để "du lịch tình dục", bất chấp mại dâm là bất hợp pháp ở nước này.

Theo tờ Bangkok Post, các giảng viên và học viên đều mặc áo in dòng chữ "Sex Animator" và họ bị cảnh sát bắt vào rạng sáng 26-2. Và vụ bắt giữ kể trên càng thu hút sự quan tâm của dư luận sau khi hãng RT của Nga trích dẫn lá thư của người mẫu gốc Belarus Anastasia Vashukevich (còn gọi là Nastya Rybka) gửi Đại sứ quán Mỹ tại Thái Lan - Cảnh sát Thái Lan đã bắt và họ có ý định dẫn độ chúng tôi về Nga. Chúng tôi khẩn thiết đề nghị giới chức Mỹ cho phép tị nạn và bảo vệ chúng tôi sớm nhất có thể bởi chúng tôi có thông tin rất quan trọng cho Mỹ và tính mạng của chúng tôi đang bị đe dọa". Giới truyền thông Nga từng đưa tin, Anastasia Vashukevich đã sử dụng những kỹ năng học được từ ông Alex Lesley để quyến rũ tỷ phú Oleg Deripaska và cô có các video và hình ảnh để chứng minh cho tuyên bố này. "Tôi là nhân chứng duy nhất và là mắt xích còn thiếu trong lùm xùm nghi vấn Nga can thiệp vào cuộc bầu cử ở Mỹ năm 2016. Nếu được Mật vụ Mỹ giúp đỡ, tôi sẵn sàng cung cấp thông tin cần thiết cho Mỹ, châu Âu hay bất cứ quốc gia nào giúp tôi thoát khỏi nhà tù Thái Lan", người mẫu Anastasia Vashukevich (1 trong 10 người vừa bị bắt) nói trong đoạn video đăng trên mạng xã hội Instagram. ■

Các giảng viên tình dục người Nga tại đồn cảnh sát Pattaya, Thái Lan, ngày 26-2-2018.

"Mất tích" một năm ra nước ngoài học về môi trường, Lê Cát Trọng Lý trở về Việt Nam với những dự án âm nhạc mới mà song hành với nó là những dự án xã hội. Một Lý phiêu diêu, lãng tử với những nỗi buồn chênh vênh thuở du ca đã được thay thế bằng một Lý khác, sâu sắc hơn, sang trọng hơn trong âm nhạc và quyết liệt hơn trong các dự án mà cô theo đuổi, để mang tiếng nói tích cực đến cho cộng đồng.

Ca sĩ Lê Cát Trọng Lý:

Lựa chọn là một thái độ sống

VIỆT HÀ (thực hiện)

- Lý "mất tích" khá lâu nhưng hai đêm concert của Lý "Con chim già ngất ngư" tại Học viện Âm nhạc Quốc gia vẫn cháy vé. Lý nghĩ sao về độ "hot" của mình?

+ Lý may mắn được mọi người ủng hộ và chắc là cũng thương mình vì xa nhà. Lý cũng bất ngờ và rất vui khi nhận được sự ủng hộ quá lớn từ phía khán giả. Là nghệ sĩ, Lý vẫn muốn có những buổi diễn thường niên để cống hiến cho khán giả. Vừa rồi vì khán giả thương nên Lý có 2 đêm ở Manzi chơi cùng với Pianist Cao Thanh Lan, Oboeist Nguyễn Hoàng Tùng và Cellist Nguyễn Thanh Tú. Các anh chị đều là những nghệ sĩ được đào tạo rất tốt ở trong nước, ngoài nước, có tâm hồn và kĩ thuật rất tuyệt vời. Lý thực hiện dự án "Những câu đố" với họ ở bên Pháp và cho đến nay, đấy là dự án tốt nhất mà Lý từng thực hiện được.

- Lần này về Việt Nam, Lý công bố khá nhiều tác phẩm mới. Những sáng tác ở nước ngoài của Lý có gì khác?

+ Âm nhạc lần này vẫn giữ màu chủ đạo là dân gian và được chị Nguyễn Thanh Tú chuyển soạn phối khí theo màu sắc cổ điển viết cho dàn dây, kèn gỗ và bộ gõ. Lý khai thác mạnh mẽ chất liệu dân gian trong văn hóa Việt Nam đưa vào âm nhạc. Có thể nói, đó là một bước chuyển biến mới trong sáng tác của Lý ở giai đoạn này.

- Tôi thấy Lý chia sẻ về "Những câu đố" định phát hành vào dịp hè, ý tưởng của "Những câu đố" đến từ đâu?

+ Ý tưởng đến từ việc Lý mong âm nhạc có thể kéo vợ chồng, bố mẹ và con cái lại gần nhau hơn. Nếu như cả gia đình hoặc một hội bạn thân đi nghe nhạc và giải đố cùng nhau thì hẳn là rất vui. Lý vốn rất thích những câu đố cổ. Năm ngoái, Lý bắt đầu dự án ca khúc cho thiếu nhi. Nếu thiếu nhi chơi với bố mẹ thì thường chơi gì, giải đố rất hấp dẫn. Thế nên Lý viết những câu đố để mọi người có thể trò chuyện với nhau quanh nội dung bài hát. Đó cũng là một cách kết nối mọi người gần nhau hơn.

- Một Lê Cát Trọng Lý thuở du ca và một Lê Cát Trọng Lý bây giờ, sau một hành trình đi và khám phá khác nhau như thế nào?

+ Âm nhạc của Lý có những chuyển biến khá rõ trong phong cách sáng tác và cách sử dụng ngôn ngữ, nội dung. Về nội dung, bây giờ Lý tập trung vào các câu chuyện ngụ ngôn, cổ tích, thiếu nhi và câu đố; nó mang tính hình tượng hơn là tự sự nội tâm cá nhân. Về hình thức âm nhạc, Lý khai thác mạnh mẽ yếu tố dân gian với những âm giai đặc trưng của Việt Nam kết hợp với phần chuyển soạn phối khí đậm chất cổ điển cho dàn nhạc thính phòng nhỏ. Vì vậy, nên có thể chất du ca đã được thay thế bằng chất thính phòng có phần trang trọng hơn.

- Tôi khá tò mò khi một nghệ sĩ như Lý sang Đan Mạch học một khóa học về môi trường và phát triển, để theo đuổi các hoạt động cộng đồng chứ không phải học âm nhạc?

+ Lý thích được học thêm và mở mang thêm kiến thức ở những lĩnh vực khác nữa, đặc biệt là các vấn đề liên quan đến phát triển bản thân và cộng đồng. Việc học, đọc và tìm hiểu thêm về

Lê Cát Trọng Lý tại Chủ nhật đỏ 2016.

con người, môi trường và thiên nhiên khiến Lý được vui, đời sống phóng khoáng rộng mở hơn. Và điều đó cũng giúp ích cho Lý rất nhiều trong sáng tạo.

- Một năm ở nước ngoài chắc hẳn mang lại cho Lý những trải nghiệm thú vị?

+ Lý học được nhiều điều ở nước ngoài. Đặc biệt là sự trân trọng những việc có ích nhỏ bé như rửa bát, quét dọn, hay nhặt rác, hạn chế mua thêm chai nhựa, túi nhựa… Nói là học nhiều thứ nhưng những thứ ảnh hưởng sâu sắc đến mình lại là những việc rất bé như vậy. Mà ở trường Lý, thầy hiệu trưởng cũng quét dọn và rửa bát cùng mọi người.

- Nhiều người băn khoăn, tưởng Lý ra nước ngoài để học nhạc và tìm cơ hội phát triển hơn nữa sự nghiệp của mình? Với Lý, âm nhạc như thế là đủ rồi chăng?

+ Âm nhạc là một chặng đường dài trong sự tìm tòi, học hỏi và sáng tạo. Lý không giỏi về nhạc và cũng không được đào tạo chuẩn mực. Tuy vậy, Lý có cơ may được làm việc và học hỏi từ nhiều anh chị nghệ sĩ rất giỏi và tử tế nên mình cũng được ít nhiều thay đổi và tiến bộ theo cách riêng. Cũng không dám nói là đã đủ, vì mình biết mình chỉ ở mức độ cơ bản.

- Dù có những thay đổi về tư duy, nhưng tôi cảm nhận trong âm nhạc của Lý vẫn giữ nguyên sự trong trẻo, thánh thiện của một tâm hồn nghệ sĩ không vướng bận những bon chen của đời sống. Phải chăng Lý chủ động lựa chọn con đường đó?

+ Lý thích những gì tình cảm và hiền lành. Đời sống cũng có nhiều lúc khó khăn nhưng mình cứ cố gắng vượt qua thôi và làm tốt nhiệm vụ của bản thân. Lý nghĩ công việc nào cũng có thử thách, tuy vậy, lựa chọn là một thái độ sống.

- Lý đang theo đuổi những dự án cộng đồng, Lý có thể chia sẻ về dự án sắp tới là gì?

+ Lý đang xây dựng một không gian giới thiệu về tiêu dùng bền vững tại Hội An. Nơi đó sẽ giới thiệu một số mô hình bền vững như kiến trúc tái sử dụng đồ cũ, khuyến khích mọi người sửa chữa khi đồ hỏng, biết trân trọng đồ cũ khi còn dùng được và giới thiệu một số sản phẩm thực phẩm sạch của người Việt đến với người tiêu dùng… Ví dụ, đồ dùng hư hỏng mình ít chỉnh sửa mà mua mới, một mặt mình để nhiều đồ trong nhà, không cho ai cũng không bán đi. Một mặt mình mua thêm. Hay mình thích mua đồ rẻ nhưng tuổi thọ thấp vì thời trang. Khi những đồ đó ra bãi rác sinh khí gaz, làm nóng trái đất, ô nhiễm không khí, rất nhiều vấn đề. Lý muốn giới thiệu cho các bạn trẻ cách tiêu dùng thông minh. Làm sao mình suy nghĩ kỹ trước khi mua đồ hoặc sử dụng đồ cũ cũng không xấu hổ. Nhóm của Lý cho thiết kế lại, nâng cấp tái sử dụng quần áo cũ. Lý mặc những đồ đó luôn. Rồi hạn chế sử dụng bao nylon. Vẫn là những việc linh tinh mà một số người đang làm nhưng Lý sẽ thêm vào đó các yếu tố như tự tập sáng tạo và sửa chữa đồ cũ, làm hội thảo cho trẻ em sáng tạo từ đồ cũ- những việc rất đơn giản thay vì hỏng là mua mới. Không gian sẽ ra mắt vào cuối tháng 3 này.

Đêm nhạc của Lê Cát Trọng Lý tại Hà Nội.

- Một dự án rất thú vị hướng tới sự phát triển bền vững nhưng chắc không dễ triển khai rộng rãi ở Việt Nam. Lý có nghĩ nghệ sĩ sẽ có lợi thế và sức ảnh hưởng tốt hơn khi tham gia các dự án cộng đồng. Mong muốn của Lý là gì khi thực hiện những dự án này?

+ Nghệ sĩ có thể chỉ có lợi thế lúc ban đầu vì được nhiều người biết đến. Tuy nhiên, một dự án sống được thì cần nội dung và sức mạnh nội tại chứ không thể dựa vào danh tiếng từ nguồn khác bên ngoài. Mong muốn của Lý là có thể chia sẻ và kết nối được những người quan tâm đến vấn đề tự phản tỉnh bản thân bên trong môi trường bên ngoài để chúng ta có được thêm thông tin hữu ích cho cuộc sống tốt đẹp và vui hơn. Điểm đầu tiên Lý thực hiện dự án này là Đà Nẵng. Sau đó, hy vọng sẽ có dịp làm ở các thành phố lớn như Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh. Đó hẳn sẽ là một hành trình khá dài và Lý mong dự án vẫn tiếp tục phát triển và được nhân rộng dù có Lý hay không.

- Một Lê Cát Trọng Lý mà tôi gặp cách đây 7 năm giờ đã chín chắn hơn, sâu sắc hơn, nhiều trải nghiệm hơn. Lý có hình dung ra con đường mình đang đi?

+ Lý không thể hình dung nổi. Hồi xưa chưa bao giờ nghĩ mình sẽ làm những việc này. Nhưng mà Lý vẫn còn khù khờ lắm chứ không nhiều trải nghiệm như chị nói đâu. Mình vừa đi vừa sửa thôi. Có một lời dạy từ một người thầy đáng kính mà Lý luôn giữ trong tâm là "Cầu tiến chứ đừng cầu toàn".

- Lý có chia sẻ rằng, Lý không tin vào số phận hay năm sinh, tướng mạo vì như thế Lý sẽ bị tự giới hạn mình. Vậy Lý tin vào điều gì?

+ Lý tin vào những kết quả tất yếu của ý nghĩ, lời nói hay hành động. Nếu mình cố gắng làm việc lành thì kết quả tốt lành sẽ đến. Và ngược lại. Đó là điều Lý tin.

- Cảm ơn cuộc trò chuyện của Lý. Chúc Lý thành công với các dự án của mình. ■

Cho đi là còn lại mãi

MAI NGỌC

Đó là điều mà ngay từ khi bé Hải An còn nhỏ, chị Nguyễn Trần Thùy Dương vẫn dạy con như thế. 2 tuổi, bé đã theo chân mẹ lên giảng đường Đại học Y để cùng mẹ hoàn thành giấc mơ trở thành bác sĩ. Chính những lần tiếp xúc với bệnh nhân với mẹ, bé hiểu được những điều hay lẽ phải ở đời và ước muốn được hiến tạng cho y học của hai mẹ con cũng xuất phát từ những lần như thế.

Bé Hải An những ngày còn nằm viện điều trị.

Chiều 22-2, bé Hải An qua đời vì căn bệnh u thần kinh đệm cầu não lan tỏa, căn bệnh hiếm gặp ở trẻ em và điều trị vô cùng khó khăn. Mẹ bé và gia đình đã hiến tặng giác mạc của con để trao ánh sáng cho người khác. Nghĩa cử cao đẹp của bé Hải An và gia đình khiến nhiều người xúc động. Giờ đây, mặc dù bé Hải An đã ra đi, nhưng câu chuyện hiến giác mạc của bé sẽ còn lại mãi. Hai bệnh nhân đã được ghép giác mạc thành công từ giác mạc của bé. Mẹ bé vẫn mong mỏi được nhìn thấy những điều còn lại của cô con gái bé bỏng từ đôi mắt của hai bệnh nhân mới được phẫu thuật.

Có người bảo chị là nhẫn tâm khi cướp mất ánh sáng của con, để con sang thế giới bên kia không còn đôi mắt nguyên vẹn để nhìn thấy đường đi, nhưng chị chỉ cười trong nước mắt: "Đó là di nguyện cuối cùng của bé Hải An".

Những ngày bé Hải An theo mẹ đến giảng đường đại học, An được coi là "sinh viên y khoa nhỏ tuổi nhất". Trong lớp học, cô bé ngồi rất ngoan, chăm chú theo dõi lời thầy giảng, đến nỗi thầy giáo còn bảo các anh chị sinh viên quá mất trật tự, ý thức còn không bằng một cô bé 2 tuổi. Cũng trong thời gian đi học, chị Dương xin đi làm thêm ở nhiều nơi để có thêm kinh nghiệm thực tế và nâng cao tay nghề. Và An lại theo chân mẹ đến nhiều bệnh viện, phòng khám để thực tập chăm sóc, tư vấn cho các bệnh nhân. Được tiếp xúc với bệnh nhân, chứng kiến nỗi đau mà họ phải chịu đựng, An thương lắm. Cô bé thường thắc mắc hỏi mẹ về bệnh tình của họ và những điều cần thiết để giúp họ vượt qua. Chị Dương lại giải thích cặn kẽ và chia sẻ với cô con gái thông minh, sớm hiểu biết về cuộc sống, về ý nghĩa của việc hiến tạng, rằng mỗi bộ phận cơ thể đều có ích nên lúc nào cũng phải chăm sóc nội tạng thật tốt. Bởi chị đã có ý định hiến tạng cho y học sau khi mất từ khá lâu. Hải An cũng muốn được làm điều đó với mẹ, nhưng vì con còn quá bé, nên chị Dương lại nhẹ nhàng động viên con gái, chờ con gái lớn, hai mẹ con cùng thực hiện dự định đó.

Trước khi mất, bé Hải An còn muốn thực hiện ý định hiến tim cho bệnh nhân nhưng quy định của hiến tạng phải đủ 18 tuổi trở lên, trong khi con còn quá nhỏ, nên hai mẹ con quyết định hiến tặng giác mạc của bé.

Bé Hải An ra đi nhưng thông điệp em gửi lại thì còn mãi.

Trong căn phòng nhỏ nghi ngút khói hương, nhà của bà ngoại bé Hải An, chị Dương ngồi thất thần bên bàn thờ con gái. Kể từ ngày bé Hải An bị bệnh rồi mất, chị Dương phải bán cả nhà đi chữa bệnh cho con rồi đi ở nhờ nhà người quen. Trước khi Hải An mất, vợ chồng chị chẳng còn nhà để đưa con về, đành đưa bé về nhà bà ngoại ở Mỹ Đình.

Người mẹ ấy đã không còn nước mắt để khóc con, bởi nước mắt chị đã cạn sau bao lần khóc thương cô con gái bé bỏng từ khi phát hiện con bé bị bệnh. 3 tuổi chị đã phát hiện bé có nốt ruồi lạ. Linh cảm về điều không hay, chị đã gửi mail cho cả chuyên gia nước ngoài để tư vấn và gần như chết lặng khi biết rằng đó là nốt ruồi cảnh báo ung thư. 5 tuổi, bé xuất hiện nhiều dấu hiệu của căn bệnh ung thư khiến người mẹ trẻ đau đớn gần như chết lặng. Vốn theo học ngành y, cũng nghiên cứu nhiều về ung thư, chị theo dõi sát sao, tầm soát máu cho con nhưng cũng không bao giờ nghĩ được căn bệnh ung thư của con lại là căn bệnh u não hiếm gặp.

Tháng 9-2017, Hải An bắt đầu có dấu hiệu liệt dây thần kinh số 7, khiến mồm méo, mắt có hiện tượng song thị. Gia đình sau đó đưa bé đi châm cứu và

chữa bằng đông y nhưng tình trạng không tiến triển nhiều. Hai tháng sau, Hải An được chụp CT mới biết chính xác khối u ở đâu. Rút tờ kết quả chụp phim ra, chị Dương chết lặng khi thấy ghi "u thân não". Chị có hỏi bác sĩ: "Xạ trị thì được bao lâu? Chị ơi có được 18 tháng không?". Bác sĩ lắc đầu. "Thế 9 tháng có được không?". Bác sĩ cũng lắc đầu. "Con em bây giờ tính ngày hay tính tháng?". "Tính ngày đi em! Em phải bình tĩnh để còn lo cho con". Đó cũng là những ngày tháng khủng hoảng, đau đớn nhất của chị. Dẫu biết con mang mầm mống ung thư nhưng chị không ngờ nó lại nằm trong não.

Cũng từ khi phát hiện Hải An bị bệnh, chị Dương nghỉ hẳn việc học và làm thêm để đồng hành cùng con. Trong hành trình chữa bệnh cho Hải An, có những lúc chị không thể mạnh mẽ bằng con gái. Khi vào viện xạ trị, Hải An còn động viên bệnh nhân khác bằng sự lạc quan và nghị lực của mình. Không ít lần, Hải An còn phải lau nước mắt cho mẹ.

Thanh quản của Hải An có vấn đề khiến bé không nói được mà chỉ bập bẹ, một bên tay bé cũng bị liệt. Những lúc không chịu nổi đau đớn, bé khóc và đồng ý để mẹ truyền giảm đau. Với cân nặng của Hải An, con chỉ được dùng 1/3 chai giảm đau nhưng nhiều khi bé với tay giật dây, mong được truyền hết. Từ ngày Hải An vào viện, chị Dương thường phải xay nhuyễn thức ăn và cho con ăn qua ống xông để bé không nôn.

10 ngày cuối cùng, Hải An rơi vào hôn mê, phải mở khí quản và chỉ mở mắt tỉnh đúng ba lần. Hôm Hải An phẫu thuật đặt nội phế quản, nhìn con xanh xao gầy gò, chị khóc bảo: "An nhà mình chắc phải 9 tiếng mới tỉnh lại" thì vừa nói xong, con mở mắt, nghĩa là con chỉ mất 5 tiếng để tỉnh. Chị chỉ kịp hỏi con có mệt không, con bé không trả lời rồi nhắm mắt ngủ tiếp và không bao giờ tỉnh lại. Đưa con về nhà, chị có ấn lồng ngực cho con thì Hải An mở mắt đúng một lần trước khi mất.

Mấy ngày nay, người mẹ trẻ giữ khư khư bên mình điện thoại và iPad để ngắm ảnh rồi xem lại video về con. Chiếc iPad anh chị mua tặng con bé mấy năm nay, vô tình mở ra xem ảnh về con, chị mới phát hiện con bé gửi tin nhắn cho mình từ rất lâu. Trong mỗi phần note mà chị cóp nhặt trên mạng về công việc, về những lời răn dạy của đạo Phật, chị lại thấy con bé chèn những lời nhắn nhủ cho mẹ. "Mẹ ơi ăn uống mỗi ngày phải ba bữa, thức ăn phù hợp, rau xanh, hoa quả ăn nhiều không sợ, đúng giờ đi ngủ, đến giờ thì dậy, nằm dậy nhẹ nhàng, không gấp, không vội".

Mẹ luôn là người gắn bó với bé Hải An nhất.

"Mẹ ơi, mẹ đừng dùng thuốc ngủ nhé".

"Mẹ ơi, con nhớ mẹ. Mẹ nhớ uống nước đấy nhé!".

"Mẹ ơi con yêu mẹ, đừng khóc mẹ nhé!".

"Mẹ ơi con yêu mẹ! Mẹ nhớ cho Bun ăn nhé".

"Mẹ ơi con yêu mẹ! Mẹ đừng quên con nhé".

"Mẹ ơi con yêu mẹ! Mẹ đã gặp lại con chưa?" ...

Hải An từng hỏi mẹ thiên đường là gì, lúc ấy chị lại giải thích cho con thiên đường là một nơi rất đẹp, con có bảo hai mẹ con mình sẽ cùng lên thiên đường nhé. Nghe con hỏi, chị chỉ biết ôm con vào lòng và khóc. Nhưng đến khi Hải An mất, chị lại vô tình tìm được bức ảnh An vẽ mình cầm chùm bóng bay bay lên thiên đường và lời nhắn nhủ phía dưới "Mẹ chờ con 500 năm nữa mẹ nhé". Ngày nào chị cũng mở iPad ra để lục tìm những lời nhắn thân thương ấy. Có những lúc nhớ con gái, chị lại phóng xe máy về trường học của con, đứng trước cổng trường để ngắm, để nhớ lại hình ảnh cô con gái xinh xắn, dễ thương những ngày còn đi học. Rồi chị lại phóng xe thong thả ra khu vực hồ Đền Lừ, nơi con bé thích dắt em chó Bun đi dạo mỗi buổi chiều đi học về. An thích động vật lắm, chẳng thế mà ước mơ ngây thơ trong trẻo của con bé sau này là trở thành bác sĩ thú y. Bất chợt thấy bóng dáng chị ở công viên, nhiều anh chị em, cô bác lại xúm xít hỏi: "Bé An đâu, không thấy An với Bun ra chơi", lúc ấy chị lại rưng rưng, cố kìm nén nỗi đau để thông báo cho họ biết bé An đã mất.

Sau khi Hải An mất, chị Dương nhận được nhiều cuộc điện thoại của cả người quen và người lạ. Có người gọi đến chia sẻ nỗi đau mất mát vô bờ bến với chị, nhưng có người cùng hoàn cảnh, con họ cũng mắc bệnh ung thư như An đang phải giành giật sự sống từng ngày. Họ gọi điện đến để nhờ tư vấn, để tìm đến một sự hỗ trợ về tinh thần, coi chị như một người thân, một chỗ dựa tin cậy. Cũng nhiều người bày tỏ sự cảm phục với Hải An và hứa ngay sau đó sẽ đi đăng kí hiến tạng. Để thực hiện di nguyện cũng như lời hứa với con, chị Dương cũng đi đăng kí hiến tạng ngay sau khi cô con gái bé bỏng của mình ra đi được vài ngày. Mong rằng, hành động đẹp của bé Hải An sẽ mãi mãi lan tỏa trong cuộc đời này. ■

Mơ ước được làm bác sĩ thú y của bé Hải An mãi mãi không bao giờ thành hiện thực.

Số 403 - Ngày 6-3-2018
Cảnh sát toàn cầu tuần

Ám ảnh hội chứng "bắt cóc trẻ em" và hành xử tiêu cực của đám đông

NHÓM PV

Hình ảnh anh Tuấn chở cháu Lan đi tìm mua bóng bay.

"Bắt cóc trẻ em" có lẽ là cụm từ nhạy cảm nhất trong thời điểm hiện tại, bởi chỉ cần trong đám đông mà có tiếng hô "bắt cóc trẻ em", tức thì một người vô tội có thể bị đánh đập tàn nhẫn mà không cần biết rõ thực hư. Mọi việc đều bắt nguồn từ những thông tin nhiễu loạn trên cộng đồng mạng, từ những người muốn nổi tiếng, muốn câu kéo người đọc để bán hàng. Để rồi từ đó sinh ra một cộng đồng hỗn loạn, dễ bị kích động…

Cách đây không lâu, vào chiều 19-2-2018 (tức mùng 4 Tết), vụ việc nữ sinh 14 tuổi Trịnh Thị Lan, ở xã Hợp Lý (Lý Nhân, Hà Nam) "mất tích" cùng người đàn ông lạ mặt khi bán bóng bay đã khiến người dân nơi đây xôn xao. Cũng chỉ bởi vì có thông tin lan truyền trên Facebook rằng, cô gái đã bị người đàn ông này bắt cóc. Theo đó, do không tìm thấy con gái, gia đình Lan đã xem lại camera thì thấy Lan được một người đàn ông chở trên xe máy. Lo lắng cho con, người thân đã đổ xô đi tìm, đồng thời đăng thông tin, hình ảnh của Lan lên mạng xã hội để nhờ tìm kiếm, đồng thời báo cáo cơ quan chức năng địa phương. Bài viết về cô bé bị bắt cóc này được cộng đồng mạng chia sẻ rất nhanh và càng làm cho nhiều người tin tưởng về tính chính xác của thông tin.

Người đăng tải thông tin lên mạng đã trích lại lời kể của em gái Lan rằng: "Hai chị em cháu cùng bán bóng bay ở trước cửa nhà (gần bưu điện xã Hợp Lý) thì có một người đàn ông trung tuổi lạ mặt đến hỏi mua bóng và bảo chở chị cháu đến chỗ lấy bóng. Người đàn ông này có đưa cho chị cháu đội 1 chiếc mũ cối, cháu có bảo chị đừng đi nhưng chị Lan cứ thế ngồi lên xe đi cùng người đàn ông đó". Camera gần nhà Lan có ghi được hình ảnh lúc 13h40 và đi theo hướng xã Chính Lý…

Đến chiều tối cùng ngày, khi người đàn ông nói trên chở cháu Lan về gần nhà thì có người quen nhìn thấy nên đã yêu cầu người này về trụ sở UBND xã Hợp Lý để làm việc. Điều đáng nói, tại đây, người này đã bị một số người dân đánh bị thương. Vụ việc đã được quay video, thậm chí là livestream (truyền hình trực tiếp) trên Facebook với lời cáo buộc, đây là kẻ bắt cóc.

Sau khi làm việc với các bên liên quan, Công an tỉnh Hà Nam đã xác minh và cho biết, người đàn ông bị nghi bắt cóc trẻ em là anh Nguyễn Văn Tuấn (44 tuổi, trú tại huyện Duy Tiên, Hà Nam). Ngày hôm đó, anh Tuấn có đến hỏi mua bóng bay hình con chó có tai nhưng chỗ cháu Lan lại không có. Nghe Lan nói phải sang cửa hàng ở xã bên cạnh mới có loại bóng này, anh Tuấn đã nhờ Lan lấy xe đi mua hộ.

Chiếc xe bị các đối tượng quá khích đốt ở Hải Dương.

Do Lan không biết đi xe máy nên anh Tuấn đã trực tiếp chở cô bé đến địa điểm mua bóng bay mà Lan đã chỉ nhưng không được. Sau đó, cả hai tiếp tục đi đến thị trấn Vĩnh Trụ tìm mua. Anh Tuấn không thể ngờ được rằng, trong quãng thời gian cả hai đi mua bóng thì anh vô tình đã trở thành một kẻ bắt cóc bởi tính đa nghi và dễ bị kích động của nhiều người.

Cũng theo Công an tỉnh Hà Nam, Lan khẳng định trong quãng thời gian đi chỉ đường cho anh Tuấn mua bóng bay, cô bé không bị đe dọa hoặc bị xâm hại. Công an địa phương đã đưa anh Tuấn vào bệnh viện điều trị và tiếp tục điều tra vụ việc. Cũng theo một số thông tin cho biết, cá nhân anh Tuấn tại địa phương không có điều tiếng gì. Nhưng vào những ngày Tết thì hay nhậu nhẹt uống rượu dẫn đến có những việc làm thiếu tỉnh táo.

Có lẽ vì thế mà hôm ấy, anh Tuấn đã chở Lan đi suốt 3 tiếng đồng hồ, thấy hàng bán bóng nào cũng sà vào hỏi mua mà không nghĩ rằng gia đình sẽ rất hoang mang khi con gái của mình mất tích.

Vụ việc nói trên là một điển hình về sự mù quáng, tin tưởng vào một thông tin chưa được xác minh và dễ bị kích động như thế nào.

Cách đây vài tháng cũng đã có những vụ việc tương tự

như vậy xảy ra và để lại kết quả đáng tiếc. Đó là vụ hai người phụ nữ bán tăm bị nhiều người hành hung do nghi bắt cóc trẻ em và vụ việc cả làng hùa nhau đốt xe của một gia đình vì nghi thôi miên cướp tài sản. Điều đáng nói là hai vụ việc xảy ra chỉ cách nhau vài ngày.

Theo đó, vào trưa 22-7-2017, chị Lê Thị Bảy cùng chị Nguyễn Thị Phúc (cả hai người đều là thành viên của Hợp tác xã Tình thương huyện Mỹ Đức) đến thôn Thái Phù (Mai Đình, Sóc Sơn, Hà Nội) để bán tăm gây quỹ tình thương. Khi đến nhà cháu Đinh Huy Anh (SN 2012) hỏi bố mẹ cháu có nhà không để bán tăm. Một số người dân địa phương thấy hai người phụ nữ lúi húi nói chuyện với đứa trẻ thì nghi ngờ đây là kẻ bắt cóc trẻ em. Bởi trước đó, trên các trang mạng đã có nhiều thông tin về các vụ việc tương tự nên đã đuổi đánh chị Bảy và chị Phúc khiến cả hai bị thương phải đi cấp cứu.

Bà Mai, một nhân chứng chứng kiến vụ việc cho biết, khi đang bán hàng thì thấy ồn ào trước cửa nhà rồi thấy mọi người đang vây đánh hai người phụ nữ, có người hô hào rằng đây là kẻ bắt cóc trẻ em. Lúc đó, tại hiện trường có hàng trăm người, do đám đông đang bị kích động mất kiểm soát nên bà Mai cũng không dám ra can ngăn vì sợ bị hiểu nhầm là đồng bọn.

Chị Trâm, một trong những người đăng tải sự việc này lên Facebook cho hay, khi đang trông con thì chị thấy đám đông đang xúm lại chất vấn hai người phụ nữ có biểu hiện bất thường. Khi đó, chị Trâm có hỏi hai người phụ nữ về giấy tờ liên quan đến việc bán tăm nhưng hai người này không xuất trình được giấy tờ. Chị Trâm có quay video khoảng 5 phút rồi đăng lên mạng rồi gỡ xuống ngay sau đó.

Sau khi bị hành hung, chị Bảy và chị Phúc đã được Công an huyện Sóc Sơn đưa đi Bệnh viện Đa khoa Sóc Sơn để khám và điều trị. Cả hai đều rơi vào tình trạng hoảng loạn, thâm tím mặt mũi, người bị phù nề. Công an huyện đã triệu tập một số đối tượng để điều tra làm rõ về hành vi cố ý gây thương tích.

Còn trong vụ việc xảy ra tại huyện Thanh Hà (Hải Dương) ngày 20-7, Trịnh Mạnh Hải chạy ôtô nhãn hiệu Fortuner đi cùng một người bạn từ Hải Dương về nhà vợ ở xã Tân Việt. Khi ngang qua cửa hàng bán đồ gỗ của vợ chồng chị Lê Thị Quyên ở xã Hồng Lạc thì dừng xe, vào cửa hàng hỏi mua đồ. Trong lúc nói chuyện, chị Quyên bỗng chóng mặt, mệt mỏi và bỗng nghĩ đến những tin đồn trên mạng về việc bị thôi miên nên chạy sang hô hoán nhà hàng xóm. Nghe tiếng kêu cứu, nhiều người cũng lao ra hô hào phụ họa khiến hàng chục người ra chặn xe anh Hải gây ách tắc giao thông. Đám đông đòi đánh những người trong xe anh Hải, một số người kích động còn lật chiếc ôtô xuống ruộng rồi châm lửa thiêu rụi chiếc xe.

Anh Tuấn bị người dân đánh vì nghi bắt cóc trẻ em.

Hai người phụ nữ bán tăm bị đánh.

Công an xã Hồng Lạc sau khi có mặt đã phải "cầu cứu" Công an huyện Thanh Hà bởi đã có gần… 1.000 người đang bao vây anh Hải. Qua một hồi kiên trì vận động, phối hợp với chính quyền địa phương thì đến tận 1 giờ sáng hôm sau, Công an mới đưa được anh Hải rời khỏi một cách an toàn. Sau khi tiến hành điều tra, cơ quan chức năng đã khẳng định anh Hải không thôi miên, đánh thuốc mê chị Quyên hoặc bắt cóc trẻ em như đám đông suy diễn. Công an đã xử lý hành vi hủy hoại tài sản của nhóm người quá khích.

Tất cả những vụ việc nói trên đều xuất phát từ sự thiếu tỉnh táo trước thông tin ảo trên mạng. Trong thời điểm hiện tại, giá trị của sự nổi tiếng và những cái "like" trên mạng đã đủ lớn để khiến nhiều người bịa đặt ra thông tin sai sự thật. Cũng giống như một chương trình quảng cáo, khi được lặp lại liên tục sẽ tạo cho người xem ấn tượng ghi sâu vào não bộ, giúp các công ty bán được hàng. Và ở đây, tần suất thông tin lặp đi lặp lại liên tục về những vụ bắt cóc, thôi miên, lừa đảo… cũng đã in sâu vào trong ý thức nhiều người, khiến họ bị rối loạn thông tin, trở nên đa nghi và dễ dàng bị kích động khi có người hô hào.

Rất may rằng, trong những vụ việc nói trên chưa có thiệt hại về tính mạng bởi sự có mặt kịp thời của cơ quan chức năng và những người còn "tỉnh táo". Chắc chắn rằng, nếu những thông tin lừa lọc còn đầy rẫy trên mạng thì sẽ còn nhiều vụ việc đáng tiếc nữa xảy ra, một người vô tội nào đó sẽ bị tình nghi thành kẻ bắt cóc, tống tiền hay thôi miên cướp tài sản. Để giải quyết được vấn đề này, ngoài việc kiểm soát thông tin trên mạng, đòi hỏi từ chính bản thân người đọc phải biết chắt lọc, đâu là đúng, đâu là sai. Từ đó, tránh để bản thân bị "nhiễm bẩn" bởi tin ảo, trở nên dễ dàng bị kích động đến mức mất kiểm soát như những người dân trong các vụ việc đã kể trên. ■

TRUNG QUỐC: Đằng sau vụ bắt Chủ tịch CEFC China Energy

THIỆN LÂN

Chủ tịch kiêm Tổng giám đốc Công ty Hoa Tín Diệp Giản Minh.

Vì từng được tạp chí Fortune xếp trên Tổng thống Pháp Emmanuel Macron 2 bậc trong danh sách 40 người dưới 40 tuổi có ảnh hưởng nhất thế giới trong năm 2016 nên dư luận mới bàn luận sau khi ông Diệp Giản Minh, Chủ tịch tập đoàn năng lượng Hoa Tín (CEFC China Energy) bị bắt. Bởi tuy bị bắt trước Tết Nguyên đán, nhưng đến nay thông tin này mới được thông báo, và theo tờ South China Morning Post, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tập Cận Bình đã trực tiếp ra lệnh bắt ông Diệp Giản Minh, người từng được ví là ngôi sao đang lên trong giới doanh nhân Trung Quốc. Cả giới chuyên môn và dư luận đều quan tâm tới vụ bắt giữ kể trên bởi theo giới truyền thông, ngoài chức danh Chủ tịch CEFC China Energy, ông Diệp Giản Minh còn là Tổng Giám đốc Quỹ Năng lượng Trung Quốc. Từng giữ chức Phó Tổng thư ký Hội liên lạc hữu hảo quốc tế Trung Quốc giai đoạn 2003-2005. Và từng là cố vấn chính trị, là người đứng đầu trong số 31 cố vấn của đảng Tân Dân ở Hongkong, và là cố vấn đặc biệt của bà Diệp Lưu Thục Nghi, Chủ tịch Đảng Tân Dân, khi diễn ra bầu cử Trưởng đặc khu hành chính Hongkong hồi cuối năm 2016.

Theo giới truyền thông, ông Diệp Giản Minh là nhân vật thần bí nhất trong danh sách Fortune 500 (500 công ty lớn nhất thế giới về doanh thu do tạp chí Fortune bình chọn). Năm 2014, vì có doanh thu 33,6 tỷ USD nên CEFC China Energy (thành lập tháng 1-1980 và ông Diệp Giản Minh làm Tổng Giám đốc năm 2002, khi 25 tuổi) được xếp thứ 349 trong danh sách Fortune 500. Và thứ hạng này được nâng lên trong 2 năm 2015-2016: xếp thứ 229 và 222 vì có doanh thu 41,8 tỷ USD và 43,7 tỷ USD. Khi tròn 40 tuổi vào năm 2017, ông Diệp Giản Minh được coi là Tổng Giám đốc trẻ nhất trong Fortune 500.

Ông Ngô Tiểu Huy tại một diễn đàn.

Điều đáng nói nhất chính là tuy không phải công ty nhà nước, chỉ là xí nghiệp dân doanh tập thể, nhưng CEFC China Energy lại thực hiện các giao dịch trung gian giữa Sinopec (Công ty Hóa chất và Dầu khí Trung Quốc) với các công ty dầu khí của nước ngoài. Theo tạp chí Fortune, ông Diệp Giản Minh tham gia vào thị trường dầu khí sau khi mua lại một số tài sản của Tập đoàn Viễn Hoa của Lại Xương Tinh năm 1999. Người ta cũng đồn đoán khá nhiều về xuất thân cũng như mối quan hệ bí mật của ông Diệp Giản Minh và trên trang web của CEFC China Energy không đăng thông tin gì về nhà lãnh đạo cao nhất của tập đoàn.

Cùng thời điểm tờ South China Morning Post đưa tin về vụ bắt Chủ tịch CEFC China Energy, tờ Tân Văn xã đăng nội dung phỏng vấn được thực hiện trong năm 2017 với ông Diệp Giản Minh. Theo đó, CEFC China Energy đang nợ hơn 60 tỉ nhân dân tệ (NDT), trong đó trên 50% là của Ngân hàng Phát triển Trung Quốc. Khi đó, ông Diệp Giản Minh cho biết, CEFC China Energy có kế hoạch bán tài sản để trả nợ (thuộc lĩnh vực hàng không và thương mại) để tập trung vào lĩnh vực dầu khí và tài chính. Có người cho rằng, một trong những nguyên nhân khiến CEFC China Energy rơi vào tình trạng nợ nần lớn xuất phát từ việc ông Diệp Giản Minh quyết định "lún sâu" vào thị trường dầu mỏ, nhất là mua cổ phần của Rosneft, công ty dầu khí quốc gia hàng đầu của Nga. Theo hãng Reuters, từ tháng 7-2017, ông Diệp Giản Minh đã 2 lần gặp ông Igor Sechin, Giám đốc điều hành Rosneft để thương đàm, nhưng cho đến nay chi tiết của việc này không được tiết lộ. Chỉ biết rằng, CEFC China Energy đã đồng ý mua 14% cổ phiếu của Rosneft với giá 9 tỷ USD, và đó là thương vụ lớn nhất trong lĩnh vực dầu khí của Trung Quốc với nước ngoài kể từ năm 2012. Và theo thông báo của CEFC China Energy, họ là tập đoàn dầu khí tư nhân lớn nhất Trung Quốc với 50.000 nhân viên với doanh thu hơn 40 tỷ USD. Trước năm 2002, chẳng ai biết CEFC China Energy, nhưng sau những thương vụ trong lĩnh vực dầu khí - từ nhà máy lọc dầu, tới kho bãi, cùng nhiều hoạt động tài chính khác, danh tính của ông Diệp Giản Minh nổi như cồn. Và mọi người đang quan tâm tới vụ bắt giữ kể trên. ■

Theo tờ South China Morning Post, Trung Quốc đang xem xét hợp nhất Ủy ban Quản lý bảo hiểm (CIRC) và Ủy ban Quản lý ngân hàng (CBRC) thành một cơ quan để giải quyết tình trạng quản lý phân tán hiện nay. Nếu việc hợp nhất được thực hiện thì cơ quan mới sẽ cùng với Ngân hàng Trung ương và Ủy ban Quản lý chứng khoán (CSRC) có trách nhiệm báo cáo với Ủy ban Phát triển và giữ ổn định tài chính thuộc Quốc vụ viện (được thành lập tháng 11-2017). Và động thái này diễn ra sau khi CIRC rơi vào tình trạng bất ổn sau khi người đứng đầu Hạng Tuấn Ba bị bắt gần 1 năm trước (tháng 4-2017) và ông Ngô Tiểu Huy, Chủ tịch Tập đoàn Anbang mới bị khởi tố. Ngày 23-2, CIRC cho biết, ông Ngô Tiểu Huy (cháu rể Đặng Tiểu Bình) đã bị cách chức và bị khởi tố, sau khi bị bắt điều tra hôm 13-6-2017.

BRAZIL:

Mạnh tay rót 14 tỷ USD để trấn áp tội phạm

PHẠM HUY ANH

Brazil điều quân đội trấn áp tội phạm có tổ chức.

Sau khi thừa nhận tội phạm có tổ chức đã gần như kiểm soát Rio de Janeiro với dân số khoảng 12 triệu người, Tổng thống Michel Temer đã quyết định mở một kênh tín dụng trị giá 42 tỷ real (khoảng 14 tỷ USD) để phục vụ kế hoạch đảm bảo an ninh tại Brazil. Và việc này được thực hiện chủ yếu thông qua Ngân hàng Phát triển Kinh tế và Xã hội (BNDES) trong vòng 5 năm, nhằm cung cấp khoản vay cho các bang có nhu cầu sử dụng. Phát biểu trong cuộc họp tại Brasilia hôm 2-3, Tổng thống Michel Temer nhấn mạnh, Brazil cần đảm bảo an ninh, trật tự như thủ đô Lisbon (Bồ Đào Nha) và Madrid (Tây Ban Nha). Và ông Michel Temer đưa ra quyết định kể trên sau khi điều hàng nghìn binh sỹ đến thành phố Rio de Janeiro để hỗ trợ cảnh sát trong công tác phòng chống tội phạm có tổ chức. Và theo số liệu thống kê mới nhất, khoảng 8.500 binh sỹ đang giúp đỡ cảnh sát bang Rio de Janeiro trong hoạt động duy trì trật tự trị an. Về phần mình, tân Bộ trưởng Bộ An ninh công cộng Raul Jungmann cho biết, quỹ trên sẽ dành để đầu tư cho lĩnh vực tình báo, hoạt động giám sát tại khu vực biên giới và mua sắm trang thiết bị cho cảnh sát. Theo giới truyền thông, Tổng thống Michel Temer đã quyết định thành lập Bộ An ninh công cộng sau khi trao cho quân đội toàn quyền kiểm soát an ninh tại Rio de Janeiro. Và việc này diễn ra sau cuộc gặp giữa ông Michel Temer với Thống đốc bang Rio de Janeiro Luiz Fernando Pezao, cùng một số bộ trưởng và Tướng Walter Souza Braga Netto, người được cử phụ trách chiến dịch an ninh tại bang Rio de Janeiro. Giới chuyên môn coi quyết định thành lập Bộ An ninh công cộng để thúc đẩy các hoạt động hợp tác phòng chống tội phạm ma túy và các tổ chức mafia đang hoành hành trong tù.

Theo thống kê mới nhất của cảnh sát Brazil, chỉ trong tháng 1-2018 đã có 650 người chết tại Rio de Janeiro vì các vụ giết người, trộm cắp và gây thương tích, tăng 7,6% so với cùng kỳ năm 2017. Và tình trạng bạo lực giữa các băng nhóm ma túy tại Rio de Janeiro tăng mạnh, với số vụ giết người trong năm 2017 tăng 8% so với năm 2016 và 26% so với năm 2015. Giới chuyên môn quan ngại về dấu hiệu leo thang bạo lực tại lễ hội Carnaval ở thành phố Rio de Janeiro, nơi có tới 6.731 người thiệt mạng trong năm 2017. Bởi theo thống kê, chỉ trong 6 tháng đầu năm 2017 đã có 3.457 vụ giết người tại bang Rio de Janeiro, tăng 15% so với cùng kỳ năm 2016 và là mức cao nhất kể từ năm 2009. Và 2017 đã trở thành năm chết chóc nhất đối với lực lượng quân cảnh Brazil. Những con số kể trên chứng tỏ sự lộng hành của tội phạm và tình trạng mất an ninh ở Rio de Janeiro. Và điều đáng nói là quân đội từng được triển khai ở Rio de Janeiro để trấn áp bạo lực, phần lớn tập trung tại các khu ổ chuột. Nhưng sau khi các binh sỹ rút đi, các vụ đấu súng lại diễn ra hàng ngày ở nhiều khu vực ở Rio de Janeiro và bắt đầu lan sang các khu vực khác, buộc chính phủ phải hành động mạnh tay hơn.

Giới truyền thông cho biết, sau khi được thông qua với 340 phiếu thuận, 72 phiếu chống và 1 phiếu trắng tại Hạ viện hôm 20-2, nghị quyết cho phép quân đội thay thế cảnh sát đảm bảo an ninh ở bang Rio de Janeiro tới cuối năm 2018 đã được chuyển lên Thượng viện. Chủ tịch Hạ viện Rodrigo Maia coi đây là biện pháp tốt nhất và "cấp bách cần thiết" trong tình hình hiện nay để chống lại nạn tội phạm có tổ chức ở bang Rio de Janeiro. Và đây là biện pháp can thiệp quân sự lần đầu tiên được đưa ra thảo luận ở lưỡng viện kể từ Hiến pháp năm 1988. Tuy nhiên, quyết định cho phép quân đội bảo đảm an ninh tại Rio de Janeiro đang vấp phải khá nhiều chỉ trích, trong đó có cựu Tổng thống Dilma Rousseff. Bởi theo bà Dilma Rousseff, đây là sự "vi phạm quyền dân sự nghiêm trọng nhất mà Brazil phải đối mặt kể từ khi kết thúc chế độ độc tài".

Theo giới truyền thông, người dân Rio de Janeiro luôn phải sống trong cảm giác bất an vì bạo lực xảy ra bởi các vụ giết người, hành hung, cướp bóc của các băng đảng tội phạm có tổ chức và có vũ khí không ngừng gia tăng. Và trước sự bất lực của cảnh sát trong việc duy trì trật tự trị an tại Rio de Janeiro, Chính phủ đã phải triển khai 10.000 nhân viên an ninh, trong đó có 8.500 binh sỹ tới thành phố Rio de Janeiro để đảm bảo an ninh. Gần 5 tháng trước, hơn 1.000 binh sỹ được triển khai để tham gia chiến dịch truy quét các băng đảng tội phạm với lực lượng cảnh sát nhằm chấm dứt tình trạng bạo lực đang thống trị tại Rio de Janeiro, nhất là khu ổ chuột Rocinha lớn nhất ở thành phố này. Bởi cuộc chiến giữa các băng đảng ma túy đã nổ ra từ đầu tháng 9-2017 và đến nay vẫn chưa thấy có dấu hiệu kết thúc, bất chấp sự hiện diện của cảnh sát. ■

Chiếc bánh Tét dài kỷ lục 18m được làm tại TP. HCM năm 2015.

"Sính" kỷ lục - căn bệnh cần được loại bỏ

HỘI VŨ

Cứ mỗi dịp đầu xuân, cùng với việc các lễ hội tưng bừng thu hút khách tham quan, thế nào cũng có một vài kỷ lục được xác lập. Những kỷ lục như chiếc bánh chưng to nhất, chiếc bánh tét dài nhất, tô hủ tiếu to nhất... đáng tiếc chỉ là sản phẩm của tư duy thích phô trương, phô phang mà không tạo ra bất cứ một giá trị đáng kể nào. Những kỷ lục đó cũng không góp phần làm giàu thêm văn hóa truyền thống Việt Nam bao đời nay mà còn gây lãng phí, bức xúc trong nhân dân.

Lễ hội vui không cần kỷ lục

Năm nay, ngành Văn hóa đã có công văn quán triệt về việc tổ chức lễ hội tiết kiệm, lành mạnh, hạn chế rải tiền lẻ, đốt vàng mã. Nghĩa là chúng ta đang hướng tới các lễ hội vui và giản dị, hướng về các giá trị tinh thần, giá trị tâm linh hơn là phô trương hình thức không cần thiết. Trong tinh thần đó, việc UBND thành phố Sầm Sơn có văn bản đề nghị UBND Tỉnh Thanh Hóa xin được dâng bánh dày có trọng lượng hơn 3 tấn dâng vua Hùng đã vấp phải sự phản ứng gay gắt của dư luận. Nếu được đồng ý, chiếc bánh dày khổng lồ này sẽ được làm tại Sầm Sơn, tốn công sức của rất nhiều người, sau đó sẽ có lễ rước bánh lên đền Hùng vào đúng ngày giỗ Tổ Hùng Vương 10-3 âm lịch. Không ai có thể hình dung mùi vị của chiếc bánh sẽ ra sao khi nó được rước đi một đoạn đường dài như vậy, trong thời tiết tháng ba bắt đầu có nắng nóng, nhất là năm nay mùa hạ đến sớm do lập xuân từ khi chưa Tết Nguyên đán. Ngại nhất là khi chiếc bánh được dâng Vua Hùng xong thì chất lượng không còn đủ tốt để nhân dân có thể được "hưởng lộc" mà phải bỏ đi lãng phí, giống như câu chuyện chiếc bánh chưng khổng lồ dâng bàn thờ Quốc tổ ở TP Hồ Chí Minh năm 2016.

Rất may là UBND tỉnh Thanh Hóa đã không đồng ý để Sầm Sơn làm ra chiếc bánh dày khổng lồ này. Giả sử nó được làm ra, đây sẽ lại là chiếc bánh dày "kỷ lục" to nhất ở Việt Nam. Và dư luận lại có cơ hội bàn tán về câu chuyện kỷ lục Việt. Những kỷ lục mà theo nhiều nhà xã hội học nhận định, nó chỉ biểu hiện sự tự ti, mặc cảm trong tư duy của một bộ phận người Việt. Thói muốn hơn người, sĩ diện hão khiến cho họ có ý nghĩ muốn tạo ra cái gì đó thật hoành tráng, to lớn. Nhưng cái "hoành tráng, to lớn" kiểu bánh chưng to nhất, bánh dày to nhất, bánh tét dài nhất lại chẳng mang lại giá trị gì cho cộng đồng ngoài sự tốn kém, lãng phí, có khi là... mất vệ sinh nữa. Giá như tư duy kỷ lục của người Việt tập trung vào việc phấn đấu trở thành những cá nhân ưu tú, nổi bật nhất trong lao động, nghiên cứu khoa học, sáng tạo các giá trị văn hóa có ích cho cộng đồng thì hay biết mấy.

Vì sao người ta thường

hay nhằm vào các lễ hội để nghĩ ra các kỷ lục, mà đôi khi là rất vớ vẩn? Bởi vì lễ hội là nơi thu hút nhiều người. Đấy chính là những đám đông cần thiết để những cái to lớn kỷ lục được công kênh, chiêm bái, được trầm trồ biểu dương, được xuýt xoa khen ngợi. Đám đông là mảnh đất màu mỡ an ủi vuốt ve cái tôi tự ti, nhược tiểu của một số người, nhất là những cá nhân, đơn vị nghĩ ra cái kỷ lục nào đó và cố gắng bỏ tiền bỏ của bỏ nhân lực làm cho bằng được. Nhưng cũng còn một lý do khác để "kỷ lục" ra đời, đó là câu chuyện PR tên tuổi, nhãn hàng của một số doanh nghiệp, nhất là khi họ làm Mạnh Thường Quân tham gia tổ chức một lễ hội nào đó. Qua việc tài trợ tạo ra một cái bánh to kỷ lục chẳng hạn, họ khuếch trương tên tuổi của mình, làm lợi cho nhãn hàng của mình. Bản chất của kỷ lục khi đó chưa chắc đã nằm trong sự thành tâm linh thiêng dâng lên thánh thần, mà có khi đơn giản chỉ là một thương vụ, một sự khoa trương tên tuổi để nổi tiếng, để được nhiều người biết đến.

Chữa "bệnh" phải từ truyền thông

Bệnh sính kỷ lục là có thật trong tâm lý người Việt. Thử nhìn lại những kỷ lục nếu không nói là vớ vẩn thì cũng buồn cười, thậm chí phản cảm mà chúng ta đã lập trong vài ba năm trở lại đây mà xem. Tô hủ tiếu kỷ lục phục vụ 1.000 thực khách làm xong đổ bỏ vì nguyên liệu trương phềnh. Hội Lim thì nhăm nhăm "xác lập kỷ lục lễ hội có nhiều người nhất mặc trang phục quan họ cùng hát quan họ Bắc Ninh", khiến người ta mắc cười tự hỏi không biết lập kỷ lục như thế này để làm gì. Rồi kỷ lục phản cảm nhất là "Người gánh nước thuê trong thời gian dài nhất" tại Việt Nam cho cụ ông Nguyễn Đường, 82 tuổi, ở Hội An. Mang sự vất vả, khốn khó của một người ra để tuyên dương và xác lập kỷ lục thì đúng là một sự méo mó trong tư duy không thể không chữa trị. Thậm chí đây đã trở thành một hành xử lệch chuẩn trong xã hội, cần phải được chấn chỉnh.

Thế giới đôi khi cũng trao kỷ lục cho những thứ quái dị, quái gở, nhưng đấy là những kỷ lục vui, mang tính hài hước, và nó tuyệt nhiên không chuyên chở các yếu tố văn hóa truyền thống nặng nề như mình. Nó là để giải trí, như kỷ lục đi trên dây bằng giày cao gót, kỷ lục nuốt kiếm, kỷ lục bộ râu dài nhất thế giới, móng tay dài nhất thế giới... Nhưng các kỷ lục ở ta thì khác, nghiêm trọng hơn, nặng nề hơn, thường gắn với văn hóa, đặc biệt là văn hóa truyền thống, văn hóa tâm linh. Việc làm ra những chiếc bánh to nhất, lớn nhất, dài nhất để dâng thánh thần... gây ra một ức chế tâm lý trong đa số người Việt, nhất là trong điều kiện kinh tế còn khó khăn, cuộc sống của nhiều người còn nghèo khổ, thiếu thốn. Hơn thế nữa là những kỷ lục này thường mang theo một tâm lý vụ lợi của một số cá nhân, một nhóm người, nhằm để phô trương tên tuổi. Cá biệt còn có kỷ lục tạo ra từ sự gian dối. Câu chuyện chiếc bánh dày khổng lồ dâng Vua Hùng trong lễ hội năm 2008 độn toàn mút xốp bên trong là một ví dụ rùng mình ớn lạnh. Vấn đề đặt ra là, người ta tạo ra những kỷ lục như vậy rồi dâng lên Vua Hùng để làm gì? Vì niềm tin tâm linh hay vì tên tuổi của chính họ? Và với một sản vật chứa trong lòng nó sự lừa dối như vậy, liệu niềm tin tâm linh của cả một dân tộc có đang bị lợi dụng hay không?

Chiếc bánh chưng khổng lồ nặng 2,5 tấn dâng bàn thờ Quốc tổ tại Đầm Sen, TP. HCM năm 2016.

Tô hủ tiếu đủ cho 1.000 thực khách lập kỷ lục lớn nhất Việt Nam phải đổ bỏ vì nguyên liệu bị hỏng.

Sở dĩ nói việc chữa trị căn bệnh sính kỷ lục phải bắt đầu từ truyền thông là bởi lẽ, truyền thông đóng một vai trò cực kỳ quan trọng trong công chúng. Đơn cử, ý định làm bánh dày khổng lồ dâng Vua Hùng của UBND Sầm Sơn nếu không có sự vào cuộc sớm và gay gắt của truyền thông, của mạng xã hội, thì rất có thể năm nay chúng ta lại có... một kỷ lục. Trước đó đã có kỷ lục về bánh dày rồi, muốn phá kỷ lục đó, bánh dày năm nay đương nhiên phải to hơn bánh dày năm trước. Nếu cứ sính kỷ lục như vậy, có thể sẽ đến lúc chiếc bánh dày trong các lễ hội đầu năm sẽ to đến mức không tưởng. Và càng ngẫm càng thấy vô bổ, vớ vẩn cho một kỷ lục như vậy. Truyền thông vào cuộc sẽ góp phần vào việc định hướng dư luận, giúp người dân và những chuyên gia có tâm, có tài nói lên tiếng nói của mình. Các cơ quan quản lý, các nhà tổ chức có thể từ đó mà có cơ sở tham khảo, cân nhắc, đưa ra quyết định cho hợp lòng dân, hợp điều kiện kinh tế-xã hội tại thời điểm hiện tại. Trước khi có ý định lập một kỷ lục nào đó, nhất là những kỷ lục mang tính tầm vóc quốc gia, cần phải được bàn thảo sâu rộng trên truyền thông để đông đảo người dân được đóng góp ý kiến. Truyền thông tuyên truyền để giúp người dân phân biệt được đâu là những kỷ lục nghiêm túc, tạo ra để hướng con người tới các giá trị nhân văn cao đẹp, đâu là những kỷ lục nảy ra từ lòng tham, từ sự vụ lợi của một số cá nhân, từ thói thích phô trương của người Việt. Những kỷ lục nảy sinh từ tâm lý thích những cái to lớn phô trương mà không mang lại giá trị tích cực nào, gây lãng phí, phản cảm thì không nên tồn tại. Dư luận sẽ kiên quyết nói không với những kỷ lục kiểu đó. Thiết nghĩ đấy là cách trị bệnh "sính kỷ lục" hiệu quả nhất. ■

Số 403 - Ngày 6-3-2018

Cảnh sát Toàn cầu tuần

Chuyện thú vị về một dòng họ

Làng Nhị Khê nổi tiếng với những sản phẩm mỹ nghệ cao cấp.

SONG ANH

Dòng họ Dương ở Nhị Khê (xã Nhị Khê, huyện Thường Tín, Hà Nội) nổi tiếng khắp vùng bởi sự khéo tay. Bao đời nay, họ sản sinh ra rất nhiều nghệ nhân, gìn giữ, tạo ra những sản phẩm truyền thống làm giàu cho địa phương. Không những vậy, nhờ cái duyên tình cờ cùng niềm đam mê cháy bỏng với nhạc cụ truyền thống, họ Dương ở đây đã chế tạo ra không ít nhạc cụ truyền thống của rất nhiều nước trên thế giới. Với họ, đó là khát khao mang thế giới kỳ diệu của âm nhạc tới tất cả mọi người…

Cơ duyên đặc biệt

Về làng Nhị Khê những ngày đầu xuân mới thấy được cuộc sống của người dân nơi đây sung túc thế nào. Đường bê tông thẳng tắp được tôn thêm vẻ đẹp bằng những công viên, nhà thờ họ, đình làng cổ kính… dọc hai bên đường. Người qua kẻ lại nhộn nhịp, đâu đâu cũng nghe thấy những âm thanh phát ra từ nghề tiện gỗ, chạm khảm. Thế nhưng, giữa những âm thanh đời thực ấy, mọi người vẫn được thả hồn theo âm thanh du dương của những lại nhạc cụ truyền thống. Đặc biệt hơn nữa, những loại nhạc cụ này có nguồn gốc từ rất nhiều quốc gia trên thế giới. Với đôi bàn tay tài hoa của các nghệ nhân ở đây thì không gì là không thể. Những loại nhạc cụ tưởng chừng là đặc sản, chỉ có ở các nước khác thì nay, ở Nhị Khê, nó được làm ra thật tài tình. Câu chuyện về gia đình họ Dương sản xuất nhiều nhạc cụ truyền thống của thế giới không chỉ người quanh vùng biết mà còn vượt ra khỏi biên giới quốc gia.

Cái nghề làm nhạc cụ đến với Nhị Khê tình cờ, như thể một cơ duyên vậy. Năm 2002, một người nước ngoài có ghé qua xưởng sản xuất đồ gỗ của ông Dương Công Trung. Qua người phiên dịch, ông Trung được biết vị khách đặc biệt này là người Đức, có tên Clemens Voight. Ông này có một cửa hàng rất lớn, chuyên sưu tầm và bán các loại nhạc cụ truyền thống các nước trên thế giới đặt ở trung tâm thành phố Berlin. Trong giới nghệ thuật Việt Nam, ông Clemens là người khá nổi tiếng. Nguyên do khiến ông này về với Nhị Khê là khi ông qua phố Hàng Nón (Hà Nội), thấy rất thích các loại nhạc cụ được bày bán ở đây. Ông Clemens quyết định tìm về nơi sản xuất để trực tiếp diện kiến các nghệ nhân. Vậy là người trong làng chỉ đến gặp ông Trung, bởi hơn ai hết, ông Trung là nghệ nhân làm nhạc cụ giỏi nhất ở Nhị Khê. Sau khi xem xét kỹ, vị khách người Đức quyết định đặt của ông Trung vài chiếc đàn bầu, sáo, đàn tính… những nhạc cụ mang đậm bản sắc Việt Nam.

Ông Trung luôn trăn trở về nghề làm nhạc cụ dân tộc của dòng họ Dương.

Những tưởng đơn hàng đó chỉ bình thường như bao đơn hàng khác, nhưng 2 tháng sau ông Clemens quay trở lại cùng một đoàn khách gần 10 người. Đoàn khách đó có người Đức, người Nhật và xin ở nhờ nhà ông trong gần 5 ngày. Họ mang theo một cuốn catalog có rất nhiều hình chụp các loại nhạc cụ truyền thống các nước trên thế giới. Các vị khách này

yêu cầu ông Trung làm các nhạc cụ giống như trong cuốn catalog, họ sẽ là những người trực tiếp theo dõi ông làm, trực tiếp thẩm âm cho các nhạc cụ này. Sau những ngày ăn nằm tại đây, các vị khách không khỏi bất ngờ về khả năng của gia đình ông Trung. Bởi, những nghệ nhân này không chỉ làm giống mà còn làm rất đẹp, hơn nữa âm thanh phát ra lại được đánh giá là cực chuẩn truyền thống. Trước khi ra về, đoàn khách nước ngoài đã đặt ông Trung một lô hàng lớn gồm các loại nhạc cụ truyền thống của cả Việt Nam và thế giới. Đơn hàng cứ mỗi chốc một nhiều hơn, có những lúc tưởng như không làm kịp. Kể từ ngày đó đến nay đã hơn 10 năm, năm nào ông Clemens cũng sang Việt Nam trực tiếp hướng dẫn sản xuất các loại nhạc cụ truyền thống thế giới. Mỗi năm lại thêm một loại nhac cụ truyền thống của thế giới ra đời ở xưởng sản xuất của ông Trung. "Việc sản xuất các nhạc cụ dân tộc trên thế giới không chỉ là nghề, là công việc để kiếm cơm mà nó còn cả niềm đam mê nữa. Ban đầu tôi cũng rất bỡ ngỡ, khi họ đưa cho hình ảnh một số nhạc cụ ở các nước xa xôi, đó là những nhạc cụ lần đầu tôi được nhìn thấy. Thế nhưng khi bắt tay vào sản xuất mới thấy nó hấp dẫn thế nào. Tôi như nghiện vậy, sản xuất hết các mẫu lại muốn tìm những mẫu khác để làm. Ông Clemens nói rằng, nếu làm được các nhạc cụ dân tộc của các nước khác nhau tức là đã phần nào hiểu được văn hóa của nước đó. Còn nếu chơi được nhạc cụ ấy nữa thì thật là một điều vô cùng quý giá. Chính vì thế, hàng năm tôi rất háo hức chờ đợi ông ấy lại mang một mẫu nhạc cụ về đây để tôi thử sức".

Chúng tôi ngỏ ý muốn xem một loại nhạc cụ đặc biệt của một nước nào đó, ông Trung vui vẻ nhận lời ngay. Ông bảo: "Ở đây thì có nhiều loại lắm, có hàng chục loại nhạc cụ của các quốc gia trên thế giới. Việc làm nhạc cụ truyền thống của các nước khác khó nhất vẫn là âm thanh nó phát ra, sao cho đúng cho chuẩn. Còn hình thức giống thì ai cũng có thể làm được, khéo tay thì làm đẹp, còn vụng thì làm xấu hơn thôi". Ông Trung cho chúng tôi xem một loại nhạc cụ rất lạ mắt, một chiếc đàn chỉ có một dây dài chừng 0,5m; nằm giữa hai thanh gỗ đỡ bằng một bầu đàn ở phía dưới, khi chơi người ta đánh vào dây, rồi bóp vào hai thanh gỗ tạo ra độ rung nghe vô cùng lạ. Theo nghệ nhân Trung, đây là đàn gopichand (ektara) xuất xứ từ Ấn Độ, do gia đình ông sản xuất. Ngoài chiếc đàn truyền thống ektara còn có nhiều loại khác như chiếc sáo mũi xuất xứ từ người Digan. Đây là loại sáo có hình chữ nhật đứng to bằng một nửa lòng bàn tay. Khi thổi phải áp một lỗ vào mũi, một lỗ vào miệng, dùng hơi từ miệng thổi ra, âm thanh rất độc và lạ tai.

Ông Trung và ông Sơn giới thiệu những loại nhạc cụ độc đáo trên thế giới do mình sản xuất.

Sợ mất nghề cha ông

Gia đình ông Trung có truyền thống làm nhạc cụ từ nhiều đời. Dù công việc đang phát triển nhưng ông Trung không khỏi lo lắng, sợ nghề sẽ mai một. Ông bảo, cha ông là cụ Dương Công Bôn, là một trong những người thợ giỏi bậc nhất của làng tiện gỗ nổi tiếng Nhị Khê. Những năm 60 – 70 của thế kỷ trước, ở làng Nhị Khê lập ra một hợp tác xã tiện gỗ, chủ yếu là sản xuất quân dụng và gia dụng. Sau những giây phút mệt mỏi khi làm ở hợp tác xã, cụ Bôn lại mày mò nghiên cứu các loại nhạc cụ của dân tộc như đàn bầu, nhị, đàn tính… Vốn là một nghệ nhân, chẳng mấy khó khăn cụ Bôn có thể tự tay làm ra những loại nhạc cụ này. Ban đầu cũng chỉ vì thích, muốn làm để chơi trong những lúc nhàn tản. Rồi đến khi đến trình độ điêu luyện, cụ Bôn đã bán những sản phẩm này đi nhiều nơi. Những sản phẩm của cụ được rất nhiều người ưa chuộng, thậm chí cả những nghệ sĩ biểu diễn nhạc cũng tìm đến. Tiếng lành đồn xa, danh tiếng của cụ Bôn ngày một vang xa hơn. "Nhà tôi có 5 anh em, lúc còn nhỏ chúng tôi luôn sống trong tiếng đàn bầu, tiếng nhị của bố. Chẳng hiểu từ khi nào âm thanh mượt mà ấy đã ngấm vào người mấy anh em. Rồi bố tôi truyền cho cả 5 anh em chúng tôi nghề độc đáo này. Lớn lên, cuộc sống mỗi người một chí hướng, giờ chỉ còn 2 người theo nghề sản xuất nhạc cụ truyền thống là em trai tôi, ông Dương Công Sơn" – Ông Trung tâm sự.

Đưa chúng tôi đi thăm một kho nhạc cụ độc đáo của gia đình, ông Trung vẫn cứ trăn trở nhắc lại câu chuyện giữ nghề của cha ông. Ông bảo, để nối tiếp nghề của cha, ban đầu ông sản xuất các loại nhạc cụ dân gian các dân tộc Việt Nam như đàn bầu, sáo, nhị, đàn tranh… thế nhưng để theo kịp thị trường hơn, bên cạnh các nhạc cụ truyền thống, ông đã tự mày mò chế tác ra một số nhạc cụ mới. Như chiếc mõ, ông đã chế tạo ra bộ gõ với nhiều âm thanh khác nhau. Lấy cho chúng tôi xem một con dế được chạm khắc rất kỳ công, lưng có nhiều vết răng cưa, khi dùng que nhỏ vuốt vào lưng sẽ có tiếng dế kêu về đêm. Hay còn bộ gõ cóc nghiến răng, gà mổ thóc. Những sản phẩm độc đáo này được ông xuất khá nhiều cho các dàn nhạc dân tộc, các cửa hàng bán đồ lưu niệm ở Hàng Nón, Hà Nội.

Mặc dù ông Trung đã dồn hết tâm huyết, đưa ra rất nhiều ý tưởng sáng tạo độc đáo, song trong giai đoạn phát triển hiện đại, xưởng sản xuất của ông Trung cũng gặp không ít khó khăn. Sản phẩm của ông thuộc hàng xa xỉ phẩm, lượng hàng xuất khẩu ngày một giảm đi. Đồng thời các mặt hàng trong nước cũng chịu sự cạnh tranh khốc liệt với hàng đại trà, giá rẻ. Sau những phút say sưa nói về nghề, nói về những ký ức đẹp đẽ của cha ông, ông Trung bỗng khựng lại, ông đăm chiêu nhìn về những nhạc cụ mình vừa làm ra: "Đôi lúc tôi cũng chán muốn bỏ nghề, chuyển sang làm tiện gỗ như mọi người trong làng. Nhưng cứ nghĩ đến cha mình, người đã bỏ ra tâm huyết cả đời để làm ra những loại nhạc cụ độc đáo, tinh xảo là lại thôi. Tôi nghĩ kỹ rồi, dù kinh tế khó khăn đến đâu, tôi cũng phải giữ cho kỳ được nghề của cha ông mình". Nói rồi ông lại nở nụ cười hiền hậu, cất lên câu ca của người Nhị Khê: "Bao giờ Thường Tín hết cây/ Sông Tô cạn nước Nhị Khê bỏ nghề". ■

Cuộc mưu sinh của "thợ săn" nhí

NGỌC THIỆN

Đôi mắt Sùng Thao xanh biếc. Nó nhớ rất kỹ, năm học lớp một đã bắt đầu làm ra tiền bằng việc đi hái nho rừng. Ngày ấy, Sùng Thao theo các anh chị trong buôn chập chững làm "thợ săn"...

"Lộc rừng" có cả những tảng mật ong khổng lồ, quý giá.

Khai sơn tìm lộc

Khi những nhành mai Tết còn chưa kịp tàn, cả bầu trời thảo nguyên M'dark chìm trong màu trắng tinh khôi của màn sương huyền ảo cũng là lúc nhóm "thợ săn" nhí "biến mất" vào rừng xanh. Những bước chân trần xám xịt và trầy xước ấy, đã bao mùa kiếm sống ở rừng vẫn không hề nao núng trước sự gian khó, hiểm nguy của thiên nhiên.

Món hằng ngày Tết được cánh nhà giàu săn đón nhiều nhất là đặc sản nho rừng. Thường thì mùa nho diễn ra vào khoảng tháng 11, 12 là hết nhưng do nhu cầu tiêu thụ cao của người miền xuôi nên Sùng Thao (thôn 7, xã Cư Róa, huyện M'drak, tỉnh Đắk Lắk) vẫn tiếp tục đi vét những trái nho cuối vụ. Mùa này, rừng đang thay lá, thảm thực vật không còn ẩm ướt xanh tốt nữa mà nhường chỗ cho những cơn gió ào ào như thác đổ, những dải lá vàng bay ngập trời, rì rào dưới gót chân người. Sùng Thao cho biết, đi rừng mùa này rất dễ tìm thấy nhau bởi sự thông thoáng của tán cây. Tuy nhiên lại rất khó chịu khi đụng phải sâu ngứa. Hàng ngàn con sâu bị gió thổi cuốn băng những chùm lông, táp vào bất cứ đâu. Sau mỗi buổi trở về, Sùng Thao phải nhảy xuống ao rũ quần áo nhưng toàn thân cậu bé đã chi chít mẩn đỏ, ngứa rưng rức. Vì là dân trong nghề nên trong nhà Sùng Thao đã chuẩn bị sẵn bột lá đặc trị sâu ngứa. Thứ này chỉ cần hòa với rượu bôi vào người sẽ đánh tan được mẩn đỏ, tiêu diệt cơn ngứa. Hỏi Sùng Thao về loại cây này, cậu gãi đầu: "Cái này bố mẹ làm thôi, em không biết".

Trong nhóm "thợ săn" ở cánh rừng Cư Róa ngoài Sùng Thao còn có Sái Lở và Sái Đen, trong đó Thao là đàn anh dẫn đầu những cuộc "phá sơn" tìm lộc.

Ngày ấy, Sùng Thao theo các anh chị trong buôn chập chững làm sơn nhân. Một buổi chiều, hái được hơn một ký, mang ra điểm thu mua bán được 35 ngàn đồng. Nó "ôm" tiền lao thật nhanh về nhà khoe với mẹ. Mẹ nó mừng rơi nước mắt, ra ngay quán mua một chai rượu và mấy con cá khô về nhà ăn mừng thằng con đã trưởng thành. Từ ngày kiếm được tiền, Sùng Thao chểnh mảng việc học, ngồi trên lớp mà tư tưởng chỉ nghĩ đến những chùm nho tím rịm, đỏ mọng. Cô giáo nhiều lần tới nhà động viên, khuyên nhủ nhưng chỉ được vài hôm nó vẫn quay lại suy nghĩ ban đầu về chùm nho. 10 tuổi, Sùng Thao vẫn phải ngồi ở lớp 3 bởi vốn liếng chữ nghĩa quá nghèo nàn. Nói về con, chị Xá Mẩn Loan ngậm ngùi: "Vợ chồng khuyên nó nhiều rồi, nhưng nó mê đi rừng lắm, không chịu học đâu".

Niềm vui của những sơn nhân nhí khi mùa nho rừng về.

Dù giá nho rừng khá cao, nhưng chị Loan vẫn cố dành lấy vài ký ngon nhất ngâm rượu đãi khách quý. Chị cho biết: "Thứ này chỉ ở rừng mới nguyên chất, mới quý chứ mang về thành phố người ta pha chế lung tung mất hết giá trị".

Nhà Sái Lở có vẻ khá giả hơn khi sở hữu vài chục lít rượu nho rừng. Toàn bộ số nho Lở đi hái đều chỉ phục vụ cho gia đình đãi khách bởi vì bố Sái Lở làm cán bộ thôn. Những đứa trẻ vì thích cuộc phiêu lưu rừng xanh, ước mơ kiếm tiền tiêu vặt mà đam mê. Ban đầu người M'Nông đi hái nho về ngâm rượu uống cho khỏe mạnh hoặc chữa bệnh. Sau này nhiều người hỏi mua thì mới chuyển sang bán buôn và người đi hái lượm đông đúc hơn.

Nho rừng khác các loại nho trồng. Quả nho rừng tròn, to chỉ bằng đầu ngón tay, ăn xanh có vị chua, ăn chín thì chua ngọt và có vị thơm riêng biệt. Vì mọc trong rừng, trên trảng đất sỏi đá khô cằn nên chùm nho thưa quả và rất xấu mã. Vào cuối vụ, một ngày Sùng Thao chỉ kiếm được hơn 1kg với những trái nho bé tẹo, chín rũ. Hái được nho chỉ là một công đoạn, việc vận chuyển ra khỏi rừng về tới nhà lành lặn đòi hỏi sự tỉ mẩn, nhẹ nhàng và cực kỳ khéo léo. Chỉ cần một vài trái giập nát sẽ biến cả gùi nho thành đống xà bần nước tím, không thể bán được.

"Đi săn" bọ cạp

Khi mùa nho rừng hết, nhóm trẻ chuyển sang săn bọ cạp. Tháng 3, thời tiết ở Tây Nguyên hanh khô, những đàn ong bay rợp trời đi lấy mật cũng là lúc đàn bọ cạp sau thời gian trú đông ra ngoài phơi nắng. Săn bọ cạp là sở trường của Sái Đen, nó hơn hẳn đàn anh Sùng Thao và Sái Lở. Dường như da thịt của Sái Đen được bảo vệ bởi lớp giáp sắt có khả năng chống lại nọc độc của bọ cạp. Nhưng nó lắc đầu, chìa bàn tay chai cứng như vỏ cây thanh minh: "Làm gì có bí quyết nào, nếu bị bọ cạp chích thì vẫn sưng đỏ, đau tấy". Sái Đen cho biết, bọ cạp "đi chơi" rầm rộ nhất vào những tháng mùa hè. Bây giờ chỉ là đầu mùa nên việc săn tìm rất khó nhưng bù lại giá cao. Mỗi con bọ cạp rừng đen nhánh, càng to như càng cua bán cho các quán nhậu giá 20 ngàn.

Bí quyết bắt bọ cạp rừng của nhóm này rất đơn giản. Chỉ cần một cái cây có móc sắt bẻ cong phía đầu và chiếc giỏ đeo bên mình là có thể nghênh ngang vào rừng. Bọ cạp khi ra khỏi hang thường lẩn trong các thân cây gỗ xù xì, mục nát hoặc nép mình dưới lớp lá vàng khô. Khi phát hiện, thợ săn sẽ dùng cây đè vào giữa mình bọ cạp rồi dùng tay bẻ đứt phần đuôi chứa nọc. Một khi bị "tước vũ khí", bọ cạp rừng dù hung hãn đến đâu cũng chỉ như chú cua quẫy đạp trong giỏ. Hai chiếc càng mặc dù cố hết sức kẹp cũng không thể làm con người đau đớn, tái tê được. Nghe bọn trẻ nói thì đơn giản vậy, nhưng thật ra mỗi cuộc đi săn, ai cũng phải "ăn" ít nhất là một nhát chích. Sùng Thao chìa ngón tay trỏ ra, chỉ vết sẹo tròn như hạt đỗ đen khoe: "Đây là vết thương do bọ cạp chích lần đầu tiên em đi săn. Hôm ấy, em phải trở về sớm vì không thể chịu nổi sự đau buốt, nhức nhối của nọc độc. Về tới nhà thì sốt rất cao, phải uống thuốc giảm đau. Chỗ bọ cạp chích hôm sau sưng tấy, mưng mủ, phải cả tháng sau mới lành lặn rồi để lại sẹo như thế này".

Nho rừng được nhiều người thành phố săn đón.

Ai đã từng bị bọ cạp rừng chích sẽ hiểu được sự khủng khiếp đến mức nào. Tuy nhiên, nếu chịu được cú chích đầu tiên thì tự nhiên sức đề kháng sẽ tăng lên, cú chích tiếp theo sẽ giảm đau, có thể chịu đựng được. Trong nhóm, Sái Đen chịu đau kiên cường nhất. Mỗi lần bị bọ cạp chích, nó nghiến răng, nắm chặt tay rồi nhanh chóng nhai lá rừng bôi vào. Khoảng mười phút, nó tiếp tục cuộc săn. Săn bọ cạp càng về chiều càng hiệu quả, bởi chúng di chuyển chậm tìm hang trú ẩn. Đặc biệt, bọ cạp cái với chiếc bụng to kềnh chậm chạp hễ mặt trời lặn là trở về hang, nên chỉ cần phục kích tại hang là tóm gọn.

Những ngày này, vẫn còn dư âm của Tết nên bọ cạp chính là món ăn lạ được nhiều "bợm nhậu" săn lùng. Mỗi cuộc trở về, chỉ cần trong giỏ có chục con bọ cạp là đã cầm chắc tiền trăm trong tay. Nói là vậy, nhưng phía sau chiếc giỏ lúc lắc đen xì bọ cạp chính là mối hiểm nguy thường trực có thể đổ ập lên đầu "thợ săn" bất cứ lúc nào. Sùng Thao cho biết, sợ nhất là gặp rắn độc bất thình lình mổ trúng người. Điều này trước khi đi rừng chúng đã được người lớn cảnh báo rất nhiều. Chỉ có một cách duy nhất là nếu bị rắn cắn thì lấy dây cỏ tranh bó vào rồi trở về nhà ngay lập tức. Hạn chế việc chạy hoặc đi bộ mà phải có người cõng. Ngoài ra, đi săn bọ cạp trùng với mùa con ong đi lấy mật, nên độ hiểm nguy càng tăng thêm. Ong vò vẽ hoặc ong đất con nào con nấy to như đầu đũa. Chúng bay khắp nơi trong rừng tìm hoa lấy mật. Nếu gặp cản trở trên hành trình của mình, chúng sẵn sàng ập vào tấn công con người. Để đối phó với ong rừng, cách tốt nhất là tránh xa và đừng bao giờ quấy phá công việc của chúng. Sái Đen bật bí: "Một nốt chích của ong rừng cũng "ngọt ngào" chẳng khác nào vết châm của bọ cạp".

Rừng cho bọn trẻ những đồng tiền, để vun vén khát vọng ăn no mặc đẹp cùng những chuyến ra phố thị vui chơi mùa lễ hội tháng Giêng đang rộn rã khắp Tây Nguyên, nên những cuộc "đi săn" bọ cạp chưa bao giờ là "nguội".■

Vụ khai thác vàng trái phép tại huyện Ngọc Hồi:

Xử phạt 8 đối tượng hơn 500 triệu đồng

Liên quan đến nhóm đối tượng khai thác vàng trái phép xảy ra tại thôn Tân Bình (xã Đắk Kan, huyện Ngọc Hồi) vào đầu tháng 1/2018, mới đây, Phó Chủ tịch Thường trực Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum - ông Nguyễn Đức Tuy đã ký quyết định xử phạt đối với 8 đối tượng vì có hành vi khai thác vàng trái phép với tổng số tiền trên 510 triệu đồng.

Theo đó, 5 đối tượng gồm: A Thiên (27 tuổi, trú xã Ngọc Tụ, huyện Đắk Tô, Kon Tum), A Thiếu (16 tuổi, A Khôi (28 tuổi), A Hổ (22 tuổi) và A Khôn (18 tuổi, cùng trú làng Ri mẹt, xã Đắk Môn, huyện Đắk Glei, Kon Tum), bị xử phạt mỗi đối tượng 60 triệu đồng về hành vi khai thác vàng không có giấy phép của cơ quan nhà nước có thẩm quyền, khối lượng khoáng sản nguyên khai dưới 100 tấn. Ba đối tượng còn lại gồm: Trần Đình An (48 tuổi, trú tổ 5, thị trấn Plei Kần, huyện Ngọc Hồi), Vũ Văn Nghiên (38 tuổi, trú thôn Ngọc Hiệp, xã Đắk Dục, huyện Ngọc Hồi) và Nguyễn Văn Lý (77 tuổi) bị xử phạt mỗi đối tượng 70 triệu đồng với cùng hành vi trên và tăng nặng hình phạt do vi phạm có tổ chức.

Trước đó, Đoàn liên ngành gồm: Sở Tài Nguyên và Môi trường, Phòng Cảnh sát Môi trường - Công an tỉnh Kon Tum cùng ngành chức năng huyện Ngọc Hồi đã phát hiện tại vị trí rẫy chanh dây của gia đình ông Nguyễn Văn Lý và bà Nguyễn Thị Vĩnh có một nhóm đối tượng đang khai thác vàng trái phép. Đây là trường hợp khai thác vàng trái phép thứ ba được phát hiện tại khu vực xã Đắk Kan, huyện Ngọc Hồi. Điều đáng quan tâm là điểm khai thác vàng trái phép lần này được thực hiện hết sức tinh vi, miệng hầm khai thác được ngụy trang, che giấu trong lán trại, xung quanh có người canh giữ.

Khi bị phát hiện, hầm này đã được đào với chiều ngang 1,1m, cao 1m, chiều dài lòng đất hơn 100 m. Hầm được đào sâu dưới lòng đất, phía trong có nhiều ngách ngang. Bên trong hầm có nhiều phương tiện dùng cho việc đào hầm như: mâm đãi vàng, xe rùa, máy xay đá… Đoàn kiểm tra phát hiện có 10 tấn khoáng sản nguyên khai (vàng gốc).

XQ

Mỹ:

Bắt hơn 500 bác sĩ, nhân viên y tế vì liên kết với tội phạm

LAI NGUYỄN

Cáo buộc cũng nhắm đến những người lừa đảo lợi dụng chương trình của chính phủ. Đó là những người điều hành các chương trình bảo hiểm y tế Medicaid và Medicare nhưng chưa bao giờ thật sự phục vụ dịch vụ y tế này, bao gồm chương trình cai nghiện cho người nghiện. Ngoài ra cáo buộc cũng nhắm đến các chuyên gia y tế kê đơn những loại thuốc không cần thiết cho bệnh nhân trong chương trình bảo hiểm y tế để lấy tiền chính phủ. Bộ Tư pháp cho biết chính phủ Mỹ đã tổn thất hàng chục tỉ USD từ các đơn thuốc trên.

Nhiều nhân viên y tế Mỹ đã tham gia lừa đảo.

Lòng tham trên hết

"Quá nhiều những chuyên gia y tế đáng tin như bác sĩ, y tá và dược sĩ lại chọn cách vi phạm lời thề đạo đức nghề nghiệp và đặt lòng tham lên trước bệnh nhân" - Bộ trưởng Tư pháp Jeff Sessions tỏ ra tức giận. "Thật đáng kinh ngạc khi có nhiều người đặt nghề nghiệp của họ vào ngành kinh doanh tội phạm nhiều triệu USD này. Họ đã quên mất hậu quả thảm khốc chỉ vì lòng tham" - ông Sessions nói thêm.

412 người làm trong lĩnh vực y tế ở Mỹ vừa bị buộc tội lừa đảo vì kê đơn quá nhiều thuốc giảm đau nhóm opioids, góp phần vào tình trạng nghiện ngập của quốc gia.

Ông Jeff Sessions tuyên bố việc buộc tội này diễn ra trong bối cảnh "cuộc khủng hoảng thuốc chết người nhất trong lịch sử của chúng ta" với gần 60.000 người chết trong năm ngoái vì dùng thuốc quá liều. Hãng tin AFP cho biết cáo buộc liên quan đến các bác sĩ và những cá nhân khác đã điều hành các cơ sở y tế chuyên cung cấp thuốc kém chất lượng với những liều thuốc giảm đau có tính gây nghiện nặng như oxycodone ra đường phố thông qua các đơn thuốc bất hợp pháp.

Trong số những người bị cáo buộc có 56 bác sĩ. Sáu người trong số này thuộc một đường dây tại Michigan chuyên kê các đơn thuốc giảm đau không cần thiết cho bệnh nhân và nhận về 164 triệu USD từ các đơn thuốc này. Một bác sĩ tại Houston cũng đã tuồn 2,5 triệu liều hydrocodone và các thuốc khác cho các băng nhóm tội phạm và những người nghiện liên kết với cơ sở y tế của nữ bác sĩ này để trả tiền cho các hóa đơn khống. Một trung tâm cai nghiện ở Palm Beach, bang Florida đã lừa lấy của chính phủ 58 triệu USD dù chưa bao giờ cung cấp dịch vụ đã được chính phủ thanh toán này cho các con nghiện. Thay vào đó trung tâm này thuê những con nghiện để dùng tên của họ trên các hóa đơn giả rồi tặng quà cho họ hoặc cung cấp thuốc cho họ. Theo kết quả điều tra công bố mới đây, có 120 trong 412 người bị buộc tội liên quan đến thuốc nhóm opioids, còn nhiều người khác liên quan đến việc kê đơn khống và các cơ sở y tế lừa đảo.

Kiện các nhà phân phối và sản xuất thuốc giảm đau

Chính quyền bang và các địa phương tại Mỹ cũng đang đệ đơn kiện đến các nhà phân phối và sản xuất thuốc giảm đau kê đơn nhóm opioids vì góp phần vào đại dịch gây nghiện khi phớt lờ các đơn hàng khả nghi. Trước đó, Bộ Tư pháp Mỹ cũng đã phạt nhà sản xuất thuốc Mallinckrodt Pharmaceuticals 35 triệu USD vì cung cấp và không báo cáo hàng loạt đơn hàng khả nghi loại thuốc oxycodone có tính gây nghiện cao trong những năm 2000.

Trong một diễn biến có liên quan, theo đài BBC, Chủ tịch Cục Dự trữ liên bang Mỹ (FED), bà Janet Yellen cảnh báo sự lạm dụng thuốc nhóm opioids rộng rãi gắn liền với sự sụt giảm số người Mỹ đi làm hoặc tìm việc. "Tôi nghĩ rằng nó liên quan đến sự sụt giảm lực lượng lao động trong độ tuổi thanh niên. Đây rõ ràng là một vấn đề nhức nhối và nghiêm trọng" - bà Yellen cảnh báo. Trung tâm Kiểm soát và Phòng ngừa Dịch bệnh ước tính việc lạm dụng thuốc kê đơn trị giá 78,5 tỉ USD hằng năm có liên quan đến các hoạt động tội phạm, sự quản lý kém dịch vụ chăm sóc sức khỏe,... Nhà chức trách liên bang Mỹ cáo buộc hơn 100 bác sĩ, y tá và chuyên viên vật lý trị liệu ở 9 thành phố tham gia vụ lừa đảo đối với Cơ quan bảo hiểm y tế của Mỹ (Medicare). Đây mới chỉ là một phần của mẻ lưới với số lượng nghi can nhiều hơn bất kỳ vụ án nào trong lịch sử ngành y tế Mỹ.

Trước đó, hơn 700 nhân viên pháp luật đã được huy động vào cuộc điều tra trong hai năm để đưa ra ánh sáng vụ lừa đảo quy mô khổng lồ, được cho là gây thiệt hại cho chính phủ khoảng 60-90 tỉ USD mỗi năm. Những nghi can vừa bị pháp luật sờ gáy đã bị cáo buộc lừa đảo chính phủ hơn 225 triệu USD bằng cách gửi hóa đơn thanh toán lừa đảo hoặc không có thật tới Medicare…■

Thuốc gây nghiện oxycodone thường được kê khống.

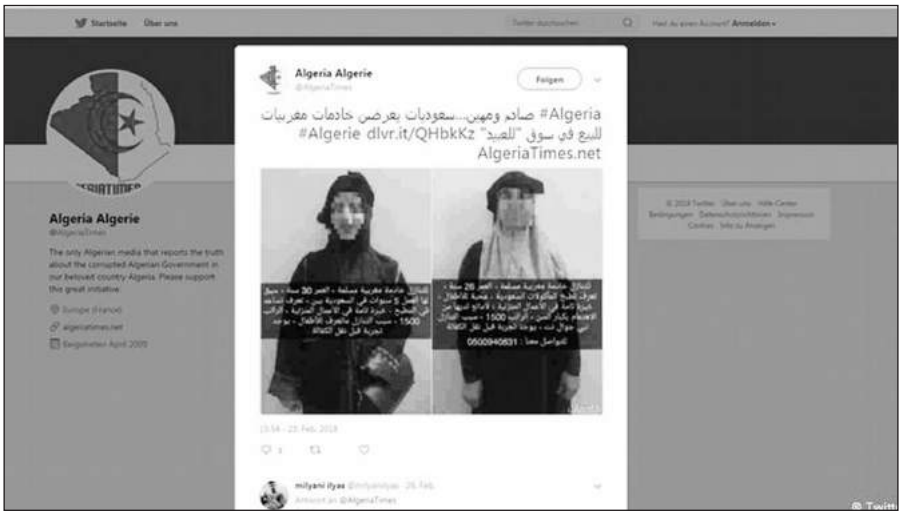

Bức ảnh rao bán hai phụ nữ giúp việc người Maroc được đăng tải trên mạng xã hội gây xôn xao dư luận thời gian gần đây.

Nạn buôn người giúp việc Maroc ở Ảrập Xê út

TƯỜNG PHẠM (Tổng hợp)

Bức ảnh hai người phụ nữ người Morocco (Maroc) xuất hiện trên mạng xã hội ở Saudi Arabia (Ả Rập Xê Út) kèm theo lời quảng cáo tìm gia đình cần người giúp việc gây nên những luồng dư luận trái chiều. Nhiều người cho rằng, phụ nữ Maroc làm giúp việc tại Ả Rập Xê Út đang bị lạm dụng về thể xác và tinh thần, đồng thời, đang trở thành món đồ bị những ông chủ mua đi bán lại.

"Đây là một ví dụ rất cụ thể về chế độ nô lệ thời hiện đại"

Hình ảnh hai phụ nữ Maroc được đăng tải trên mạng xã hội Twitter. Dưới bức ảnh là quảng cáo rao bán với công việc là người giúp việc nhà. Người phụ nữ đứng bên phải được miêu tả là đang ở độ tuổi 30 tuổi, có 5 năm kinh nghiệm làm việc tại Ả rập Xê út, biết nấu nướng và dọn dẹp nhà cửa, mức lương yêu cầu là 1.500 Saudi rianyal (khoảng 397 USD)/tháng. Người phụ nữ bên trái được miêu tả là "có thể nấu các món ăn Ả Rập và yêu trẻ con". Cô gái này cũng yêu cầu mức lương 1500 riyal/tháng.

Trong một quảng cáo, người rao bán nói rằng, người phụ nữ giúp việc cần tiền để mua điện thoại di động. Ngoài hình ảnh, hộ chiếu của phụ nữ Maroc cũng được sử dụng để quảng cáo bán người giúp việc.

"Đây là một ví dụ rất cụ thể về chế độ nô lệ thời hiện đại", Yasmine Ajoutat, một blogger Maroc chuyên viết về vấn đề phụ nữ và nhân quyền nói với phóng viên tờ DW (Đức). Yasmine Ajoutat giải thích rằng, phụ nữ nước ngoài giúp việc nhà tại Ả rập Xê út bị giới hạn rất nhiều trong công việc. Ví dụ, nhiều gia đình Ả rập Xê út không cho phép người giúp việc sở hữu điện thoại di động để kết nối với gia đình.

Yasmine Ajoutat cho biết thêm, Ả Rập Xê Út bắt đầu cho phép công dân Maroc đến quốc gia này làm giúp việc từ năm 2011. "Làn sóng phụ nữ Maroc đến Ả rập Xê út làm giúp việc ngày càng tăng. Lý do chính của làn sóng này là ở Ả rập Xê út, phụ nữ Maroc có thể kiếm được nhiều tiền hơn so với công việc tương tự ở quê hương", Yasmine Ajoutat nói. Trong một bài viết đăng tải trên trang web Saudi Al-Youm vào cuối năm 2017 cho biết, giúp việc nhà, trông trẻ con ở Ả rập Xê út có giá dao động từ 1.200 đến 1.500 riyals mỗi tháng.

Nạn nhân của nạn ngược đãi

Không ít trường hợp phụ nữ giúp việc người Maroc bị ngược đãi ở Ả rập Xê út. Vào tháng 2-2017, một phụ nữ giúp việc bị gia đình chủ đuổi ra khỏi nhà. Đoạn video quay cảnh cô nằm trên giường bệnh được chia sẻ rộng rãi trên các phương tiện truyền thông xã hội. Trong một số trường hợp, người giúp việc Maroc bị chính phụ nữ trong gia đình chủ ngược đãi vì cho rằng, họ sẽ quyến rũ chồng mình.

Năm 2015, người phụ nữ Maroc có tên là Lamia Moatamid kết hôn với một người đàn ông Ả rập Xê út đã bị chính chồng mình cưỡng hiếp. Sau đó, cô bị bỏ tù vì cố gắng tố cáo tội ác của chồng. Cô đã kêu gọi sự giúp đỡ từ các cơ quan chức năng của Maroc và cuối cùng được thả tự do sau một năm ngồi tù.

Tại Ả rập Xê út, phụ nữ làm giúp việc trong gia đình đến từ nhiều quốc gia khác nhau. Ngoài Maroc, còn có người giúp việc đến từ Ethiopia, Ấn Độ và Phillippines. Gần đây, nhiều trường hợp phụ nữ giúp việc bị ngược đãi xuất hiện trên các phương tiện thông tin đại chúng. Một người giúp việc Philippines cho biết, cô bị chuyển từ người sử dụng lao động này sang người khác mà không được hỏi ý kiến. Chính vì vậy, việc chuyển tiền lương không đúng như hợp đồng thỏa thuận trước đó.

Vào tháng 10-2017, một phụ nữ làm giúp việc đến từ bang Punjab Ấn Độ đã phải cầu cứu sự giúp đỡ của Chính phủ thông qua đoạn video ngắn gửi về cho gia đình. Trong đoạn video, người phụ nữ này cho biết đã bị người sử dụng lao động bỏ đói và tra tấn về thể xác trong nhiều ngày.

Được biết, giúp việc người nước ngoài làm việc tại Ả rập Xê út phải tuân thủ theo "Kefala" - quy định được áp dụng tại Ả rập Xê út và các quốc gia vùng Vịnh. Theo đó, người sử dụng lao động bảo trợ cho lao động nước ngoài và chịu trách nhiệm về thị thực và tình trạng cư trú của họ trong thời gian họ ở Ả rập Xê út. "Kefala" bị các tổ chức nhân quyền chỉ trích nặng nề vì thực tế, trong một số trường hợp cực đoan, chủ lao động đã bạo hành người lao động cả về thể chất và tinh thần, giữ lại tiền, lấy hộ chiếu để người lao động không thể trở về nước. ■

Hộ chiếu của người giúp việc Maroc cũng được dùng để quảng cáo, rao bán người giúp việc.

Số 403 - Ngày 6-3-2018

Cảnh sát Toàn cầu tuần

Giang hồ Liga trở lại - Diego Costa

PHAN ĐĂNG

Hình ảnh quen thuộc của Costa ở Aletico Madrid.

Diego Costa cùng với đoàn quân của Simeone hành quân tới Nou Camp với sứ mệnh chặn lại đội bóng xứ Catalan. Nhưng họ đã thất bại, bởi tài năng kiệt xuất của Messi. Nếu như Messi là sản phẩm hoàn thiện của điều được coi là người trời gửi xuống, thì Diego Costa lại là "thứ xù xì" tồn tại như một điều tất yếu của hạ giới. Costa dù không ghi bàn ở Nou Camp, nhưng vẫn thể hiện được đầy đủ những phẩm chất để người ta gọi anh là gã "giang hồ" ở đấu trường này. Ngã trong vòng cấm, tiểu xảo, va chạm, cãi vã, và đặc biệt là chạy thục mạng mỗi khi mất bóng.

Costa sinh ra và lớn lên ở Lagarto, một thành phố nhỏ ở Brazil và ở đó không có một trung tâm huấn luyện bóng đá nào, thậm chí một sân cỏ tự nhiên cũng không nốt. Nhà anh tất nhiên chẳng có của ăn của để gì, và cha anh là lao động chính trong một gia đình đông con. Cha của anh vì rất hâm mộ huyền thoại người Argentina, Diego Maradona đã đặt cho anh cái tên Diego. Trong khi đó, anh trai của Diego Costa là Jair Costa được đặt tên dựa theo cựu danh thủ Brazil là Jairzinho. Tuổi thơ của Diego gắn liền với những trận bóng cùng chúng bạn trên những vỉa hè đầy nắng. Costa từng bảo: "Đường phố là trường học bóng đá của tôi". Trong khi Antoine Griezmann hay Saul Niguez được giáo dục ở những lò đào tạo hàng đầu châu Âu với những HLV chuyên nghiệp, thì Costa lại thẳng thắn thừa nhận: "Tôi không được giáo dục để kiểm soát bản thân". Cứ thế, người đàn ông mang quốc tịch Brazil từ khi lọt lòng mẹ lớn lên trong sự hồn nhiên như cây cỏ, nơi biến những tiểu xảo của cậu trở thành bài học vỡ lòng và biến cánh tay, đôi chân thành con dao Thụy Sĩ mỗi khi đối phương lại gần.

Ngày Costa đặt chân đến nước Anh, các hậu vệ ở Anh tuyệt đối e dè vì cho rằng, một gã đối phương dám chơi cùi chỏ vào mặt tay anh chị số má như Pepe thì tất nhiên chẳng phải tay vừa. Thêm nữa, Costa cũng từng có lần nhổ nước bọt vào tay để bôi lên mặt Ramos thì quả thực là một tay mạt hạng. Những lời đồn đoán, những sự dè bỉu hay thậm chí là run sợ đã ngay lập tức tìm ra được câu trả lời. Diego Costa bước vào sân với thái độ của mãnh hổ nhưng lại mang cái mồm và sự láu cá của mình để làm khổ đối thủ của mình. Anh chàng khiêu khích đối phương, họ sôi máu, mất tập trung trong các pha truy cản, rồi nhanh chóng ghi bàn và giành chiến thắng. Điển hình trong trận đấu tại cúp FA gặp Liverpool. Emre Can được chỉ đạo theo kèm Costa, y như rằng gã trai hư "cấp" cho cầu thủ người Đức một đạp rồi nhảy xổ với đội trưởng Gerrard của đối phương khi thấy anh này chạy đến bên đồng đội. Một thẻ vàng duy nhất cho Costa và Chelsea giành chiến thắng cuối cùng. Và có lẽ kí ức lớn nhất về Costa với xứ sở sương mù chính là trận Derby gặp Arsenal, Costa cà khịa với Gabriel. Một thẻ đỏ cho Arsenal và Chelsea thắng.

Thế rồi, thứ nghệ thuật ám muội hắn mang từ đường phố ấy cuối cùng cũng phản chủ. Vỏ quýt dày có móng tay nhọn, gặp PSG ở Champions League, Costa ăn một chuỗi đòn từ David Luiz, thẻ vàng cho tiền đạo chủ lực của đội bóng và Chelsea thua đau đớn. Do đã quá hiểu về quen với các tiểu xảo của Costa vì thế cho nên các nhà làm luật và trọng tài soi Costa dưới một ống kính hiển vi. Đến nỗi khi Costa ngã, trọng tài sẽ phải cân nhắc như các mẹ đi chợ lo mặc cả, mỗi khi có vụ lộn xộn nào liên quan đến cầu thủ khoác áo Chelsea, điều trước tiên cứ phải cho Costa ăn thẻ vàng để chặn họng ngôi sao này. Báo chí Anh đã từng ví Costa là chú bé chăn cừu còn các hậu vệ là những con sói. Mỗi khi Costa vào sân, cầu thủ này sẽ mang tâm lí của một đứa trẻ lần đầu bước ra đường một mình, còn

HLV thì nơm nớp chuẩn bị cho ngày phải đá 10 người. Mâu thuẫn dần nảy sinh, ở lần va chạm đầu, Conte còn nể nang Costa và trao cho anh cơ hội sửa sai, đến lần thứ hai, Conte đẩy Costa lên băng ghế dự bị. Costa nằng nặc đòi đi, bỏ cả tập để cho thấy sự phản kháng mạnh mẽ của mình. Để rồi anh bị đuổi đi như một kẻ "thừa" của đội bóng khi chính Diego là người dựng nên câu chuyện "về tin nhắn" sa thải mà Conte "dành cho" anh.

Costa là một "trai đường phố điển hình". Costa không giỏi ngoại ngữ như nhiều đồng đội khác và cũng chẳng thông minh trong cư xử. Hazard từng tâm sự rằng Costa là đồng đội học ngoại ngữ chậm nhất mà mình từng biết. Trong đầu Costa có lẽ chỉ có trái bóng với ngọn lửa sục sôi ở phía dưới. Ngày mới đến Chelsea, vì không biết tiếng Anh nên Costa phải nhờ Oscar làm phiên dịch. Trước buổi tập đầu tiên, giáp mặt với những "đại ca" trong đội như Terry, Ivanovic và Cech, hắn hỏi Oscar và tự nói bằng thứ tiếng Anh bồi: "Tôi đi vào chiến tranh. Các anh đi cùng tôi", cả đội bật cười còn Costa giận dữ ra mặt vì tất cả đều coi mình là trò cười. Nhưng Costa quả thực là hiện thân cho tính chiến đấu trên sân bóng. Ngay cả chính Hazard cũng phải thừa nhận: "Khi bạn chơi bóng với Costa, hãy cho anh ấy tất cả những gì mình có. Costa sẽ hiến dâng cả cuộc đời mình cho từng hành động cũng như từng pha bóng".

Costa có tâm sự với tờ Telegraph rằng đôi lúc anh tỉnh dậy và thấy mình cô đơn. Bước vào sân với tâm trạng lúc nào cũng sục sôi như ngọn núi lửa nhưng đôi khi Costa cảm giác mình như một người điều khiển nhạc điện tử giữa dàn nhạc giao hưởng. Chứng kiến Chelsea thua trận trước Leicester, Costa chắp hai tay áp lên má ám chỉ hàng thủ Chelsea chơi như mơ ngủ. Khi bị HLV thay ra, Costa ném veo cái áo bib lên người "chính ông thầy của mình" và lại làu bàu bằng thứ giọng khó nghe. Costa chiến đấu, hi sinh vì đội bóng nhưng lại luôn băn khoăn liệu đồng đội của mình có cùng suy nghĩ? Để rồi thi thoảng, người ta lại tưởng tượng rằng Costa vào trận với tâm thế của con sói đơn độc.

Costa trở về Aletico Madrid với sự chào đón nhiệt thành từ người hâm mộ. Họ hiểu anh, hát bài hát về anh dù tên bài hát chẳng mỹ miều gì cho lắm "Bài hát về gã du côn". Nhưng gã du côn ấy hơn lúc nào hết, đang đóng vai một đấng cứu thế vĩ đại với Atletico Madrid, người đã xô đổ bức tường tâm lý đè nặng lên vai các đồng đội, kéo họ thoát ra khỏi sự yếu đuối, và khiến cho những triết lý bóng đá của Diego Simeone có giá trị trở lại. Aletico Madrid thắng như chẻ tre, từ chỗ một đội bóng hết hẳn mục tiêu, đã trở thành ứng viên ngáng đường Barcelona. Hàng công của Aletico Madrid từ chỗ trục trặc với số bàn thắng ít ỏi, thắng liên tục các trận đấu với các tỉ số cách biệt. Antoine Griezmann, từ chỗ chỉ ghi được 4 bàn sau 20 trận đấu lượt đi, ngay lập ghi thêm 11 bàn sau 5 tận đấu lượt về. Riêng cá nhân Costa đã có được 3 bàn thắng, 3 thẻ vàng, và 1 thẻ đỏ. Costa luôn là vậy, tài năng, săn bàn, và "chuyên gia cà khịa". Costa trình diễn lại cho CĐV Aletico Madrid thấy hình mẫu của một tiền đạo sẵn sàng làm mọi thứ để ghi bàn, chạy ra góc sân có cổ động viên đội bạn để ăn mừng. Gào thét, hay gí đầu vào mặt đối phương mỗi lần tranh cãi. Kì lạ thay, CĐV Aletico Madrid lại hưng phấn vì điều đó. ■

Costa bặm trợn và quái gở.

Costa là một anh chàng tình nghĩa và hào hiệp

Từ bé, Diego Costa đã là một đứa trẻ có tình nghĩa. Khi đi tập tại đội trẻ Barcelona Esportiva Capela, Diego Costa rất muốn dẫn theo cậu bạn hàng xóm của mình là Mario Cesar, một người khiếm thính. HLV đầu tiên của Diego Costa, Flavio Augusto Machado kể lại: "Diego cứ khăng khăng đòi mang theo đứa trẻ khiếm thính đó. Mario bị điếc và không thể hiểu những gì tôi nói nhưng Diego luôn ở bên cạnh để phiên dịch". Và rồi Diego luôn đến sân tập với cậu bạn của mình. Khi trở thành cầu thủ nổi tiếng Costa thường là Mạnh Thường Quân của những chương trình từ thiện, tiêu biểu là trường học bóng đá do Costa gây quỹ để thành lập ở quê nhà Legarto. Trường học này được mở miễn phí cho trẻ em địa phương.

Tìm đến bóng đá chuyên nghiệp vì gái

Trong một lần tâm sự với tờ The Times, Costa bộc bạch trong những năm tháng trai tơ, anh chỉ nghĩ đến "đi làm, kiếm tiền và dắt một cô gái ra ngoài ăn một bữa ngon lành". Mối tình đầu của Costa diễn ra khi anh đang làm phục vụ cho một nhà hàng. Costa dùng mọi số tiền ít ỏi mình kiếm được để làm cô gái vui lòng, nhưng khi anh bộc bạch lòng mình thì nàng từ chối và chạy theo một đại gia có xe hơi và nhiều tiền (đúng mô típ kinh điển của những chuyện tình ngang trái). Đấy mới là lúc Costa nghĩ đến chuyện phải đổi đời, phải kiếm nhiều tiền để không ai coi thường mình. Ban đầu Costa đã dại dột nghĩ đến chuyện gia nhập các băng nhóm giang hồ, nhưng một lần xem phóng sự về cuộc sống xa hoa của David Beckham, Costa hạ quyết tâm trở thành cầu thủ, mở đầu cho cuộc phiêu lưu thú vị cho đến ngày nay.

Sử dụng chó nghiệp vụ tìm kiếm ma túy tại hẻm 72 Xô Viết Nghệ Tĩnh.

Nỗ lực đấu tranh với tội phạm ở cửa ngõ TP Hồ Chí Minh

ĐỨC CƯƠNG

Quận Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh có bến xe Miền Đông là nơi tập trung hành khách đi các tỉnh miền Đông Nam bộ, Tây Nguyên, miền Trung và các tỉnh phía Bắc; lại có địa hình tiếp giáp với các quận 1, 2, Thủ Đức, Gò Vấp, Phú Nhuận cùng hệ thống sông rạch chằng chịt nên từ lâu bọn tội phạm các loại từ khắp nơi đổ về chọn địa bàn ẩn náu và thực hiện hành vi phạm tội. Nhằm ngăn chặn tình trạng này, trong những năm qua, Ban chỉ huy Công an quận Bình Thạnh đã chỉ đạo cho các Đội Cảnh sát hình sự, ma túy tung trinh sát ngày đêm bám địa bàn, nắm chắc tình hình, đã triệt phá nhiều băng nhóm tội phạm trộm cắp, cướp giật; giải tỏa các điểm đen về ma túy, cờ bạc và đặc biệt là khám phá nhanh một số vụ giết người, truy bắt hàng trăm đối tượng về quy án.

Thượng tá Dương Ngọc Danh- Phó trưởng Công an quận Bình Thạnh cho biết, nhờ tập trung làm tốt công tác phòng ngừa và đấu tranh ngăn chặn có hiệu quả các loại tội phạm đã góp phần đảm bảo an ninh trật tự trên địa bàn, kéo giảm tội phạm rất nhiều. Đối với loại hình tội phạm về trộm cắp, cướp giật, cờ bạc, ma túy, Công an quận đã chủ trương tập trung quân số đánh mạnh, sâu, rộng nhằm triệt phá tận gốc các mầm mống.

Cụ thể vào tháng 6-2017, Đội Cảnh sát hình sự nhận được thông tin của người dân về việc xuất hiện băng nhóm chuyên trộm xe gắn máy. Bọn chúng có thể phá khóa điện chỉ trong vòng vài chục giây rồi cho nổ máy xe "biến" mất trước khi gia chủ kịp phát hiện. Từ thông tin này, Trung tá Trần Ngọc Đoàn - Đội trưởng Cảnh sát hình sự đã cử ngay một tổ công tác xuống các địa bàn nơi có những nhà dân bị mất trộm xe để nắm tình hình, tiến hành công tác rà soát, sàng lọc đối tượng trên diện rộng và đến giữa tháng 7-2017, khoanh vùng Mai Văn Dũng, sinh năm 1995, phường 19 và Nguyễn Thanh Tâm, sinh năm 1997 (Tâm Chó), phường 21, quận Bình Thạnh.

Đến ngày 7-11-2017, trực ban hình sự tiếp tục nhận được tin báo của chị Lê Thị Thùy Linh bị một đối tượng trộm xe gắn máy hiệu Vision, trong lúc giằng co, đối tượng đã nhanh chân tẩu thoát. Ngay lập tức Đội Cảnh sát hình sự tăng cường thêm trinh sát chia thành nhiều mũi tập trung bám theo hai đối tượng Dũng và Tâm. Đến 14h30' cùng ngày, trinh sát đã tóm được Tâm đang đứng canh gác cho đồng bọn. Ngay sau đó cơ quan Công an đã triệu tập thêm Dũng lên làm việc.

Tại cơ quan Công an, bước đầu Tâm khai nhận, khoảng 11h30' ngày 7-11-2017, Tâm rủ Dũng đi trộm cắp xe gắn máy bán lấy tiền tiêu xài thì Dũng đồng ý. Sau khi chuẩn bị đoản, lục giác để phá khóa cổ xe, Tâm điều khiển xe gắn máy BKS 47H2 -1046 chở Dũng từ hẻm 64 Xô Viết Nghệ Tĩnh ra hướng ngã tư Hàng Xanh. Khi đi ngang qua số nhà 11C đường Nguyễn Ngọc Phương, chúng phát hiệc xe gắn máy hiệu Vision BKS 66C1-158.63 đang đậu trước cửa nhà, Tâm liền thả Dũng xuống để dùng đoản phá khóa trộm xe.

Ngoài vụ việc trên, trước đó, Tâm, Dũng cùng Nguyễn Thanh Sơn và Nguyễn Thanh Sang thực hiện hàng chục vụ trộm cắp xe gắn máy khác ở quận Bình Thạnh và quận 2. Tất cả số xe trộm cắp được chúng đem bán lấy tiền mua ma túy, ăn nhậu và cờ bạc.

Song song với việc triệt phá các băng nhóm trộm cắp, Đội Cảnh sát hình sự Công an quận Bình Thạnh còn truy bắt nhanh nhiều đối tượng gây trọng án rồi bỏ trốn, trong đó nổi bật nhất là vụ Lưu Chí Huân (sinh năm 1982 tại tỉnh Vĩnh Long) bị bắt sau gần 3 giờ gây án. Vụ việc xảy ra vào lúc 23h30' ngày 18-5-2017, do nghi ngờ Phạm Minh Đa, sinh năm 1993 tại tỉnh Vĩnh Long (tạm trú phường 19, quận Bình Thạnh) có tình cảm riêng tư với Nguyễn Thị Bích Vân (người yêu của Huân) nên Huân đã dùng dao nhọn gây thương tích Đa và dẫn đến tử vong trên đường đưa đi cấp cứu.

Nhận tin báo của người dân, Đội Cảnh sát hình sự Công an quận Bình Thạnh đã xuống ngay hiện trường phối hợp với Công an phường 19 thu thập thông tin. Trong thời

điểm xảy ra vụ việc có chị Nguyễn Thị Bích Vân chứng kiến, trong đó một người hàng xóm cho biết: "Vân và một người đàn ông khoảng trên 30 tuổi là người yêu của nhau và buổi tối có thấy người đó chạy xe gắn máy qua chơi". Từ lời khai này, các trinh sát lập tức động viên Vân hợp tác với cơ quan Công an trình bày quá trình xảy ra sự việc để người có tội phải chịu trách nhiệm trước pháp luật về hành vi của mình. Sau một hồi nghe những lời phân giải, thấy thấu tình đạt lý, Vân đã khai ra toàn bộ những gì mình chứng kiến và khẳng định chính người mình yêu là Lưu Chí Huân đã ra tay đối với anh Đa. Ngoài ra Vân còn cho biết Huân là tài xế xe ben và đang tạm trú tại thị xã Dĩ An, tỉnh Bình Dương nhưng không rõ địa chỉ.

Từ thông tin khai báo của chị Vân, ngay trong đêm, tổ công tác lập tức lên đường phối hợp với công an địa phương tiến hành rà soát trong khu vực có bãi xe ben. Đến 1h30' ngày 19-5-2017, một mũi trinh sát báo về tại khu vực xã Hóa An giáp sông Đồng Nai có một tốp xe ben đang đậu, trong đó có một xe nổ máy có thể đang sửa chữa. Tiếp cận gần chiếc xe này, các trinh sát nhận thấy không có dấu hiệu sửa chữa mà có người bên trong ca bin đang nằm ngủ. Đến 2 giờ sáng, khi có sự hỗ trợ của Công an xã Hóa An, TP. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai, tiến hành kiểm tra hành chính, nhưng yêu cầu mọi người phải hết sức thận trọng để bảo toàn tính mạng, phòng khi đối tượng làm liều. Một lúc sau, hai người (một khoảng 20 tuổi và một khoảng 35 tuổi) trên xe bước xuống. Khi kiểm tra một người xuất trình giấy tờ tùy thân mang tên Nguyễn Hữu Nghĩa, quê tỉnh Vĩnh Long và khẳng định không quen biết ai tên Đa, cũng rất ít khi xuống TP. Hồ Chí Minh.

Mặc dù không trùng tên, nhưng với linh cảm nghề nghiệp, các trinh sát vẫn quyết định mời Nghĩa về để chị Vân nhận mặt. Nhận thấy không thể chối cãi, Nghĩa đành cúi đầu nhận tội và khai chính là Lưu Chí Huân.

Ngoài mảng đấu tranh với các đối tượng tội phạm hình sự, trong thời gian qua, Công an quận Bình Thạnh còn cử trinh sát tiến hành rà soát nắm chắc tên tuổi, địa chỉ của những người nghiện ma túy để từ đó làm tốt công tác chuyển hóa địa bàn. Cụ thể đã xóa sổ "chợ" ma túy tại hẻm 72 Xô Viết Nghệ Tĩnh, bắt giữ hàng chục đối tượng là những anh em trong cùng dòng họ đứng ra tổ chức giao dịch với đám con nghiện, triệt phá tụ điểm mua bán trái phép chất ma túy do đối tượng Lý Văn Hùng, sinh năm 1959 cầm đầu tại địa chỉ số 183, đường Nguyễn Thượng Hiền, phường 6, quận Bình Thạnh. Cùng với đó, đơn vị còn triệt phá được nhiều chuyên án vận chuyển, tàng trữ, mua bán trái phép chất ma túy với số lượng lớn, trong đó có vụ xóa sổ hai "công xưởng" sản xuất ma túy đá thuộc loại lớn nhất nước từ trước đến nay do đối tượng Văn Kính Dương cầm đầu.■

Một số đối tượng trong các đường dây ma túy, trộm cắp bị Công an quận Bình Thạnh bắt giữ.

Phát hiện, xử lý các vụ buôn lậu dầu trên khu vực biển Tây Nam

Ngày 5-3, Bộ Tư lệnh Vùng Cảnh sát biển 4 thông tin, đơn vị vừa phát hiện và bắt giữ nhiều tàu buôn lậu dầu DO trên vùng biển Tây Nam, thuộc tỉnh Cà Mau.

Theo đó, vào ngày 2 và 3-3, cán bộ, chiến sĩ Vùng Cảnh sát biển 4 đã tiến hành kiểm tra và bắt giữ với ba tàu buôn lậu dầu ở khu vực biển Đông Nam Hòn Khoai vùng biển Tây Nam.

Tại thời điểm kiểm tra, lực lượng chức năng đã phát hiện ba tàu mang số hiệu NĐ-95368 TS; QB 91977 TS và BV 96868 TS đang vận chuyển tổng cộng khoảng 600.000 lít dầu DO. Tại thời điểm kiểm tra thuyền trưởng cả ba tàu không xuất trình được hóa đơn, chứng từ hợp pháp toàn bộ số dầu trên. Bên cạnh đó, trong số 22 thuyền viên đi trên ba tàu, 14 thuyền viên không có chứng chỉ chuyên môn. Một tàu không có hồ sơ về phương tiện.

Thu giữ tang vật đối với các tàu chở dầu DO trái phép, bị bắt giữ trên vùng biển Tây Nam.

Bộ Tư lệnh Vùng Cảnh sát 4 thông tin thêm, qua khai thác ban đầu, các thuyền trưởng khai nhận số dầu trên được mua từ tàu nước ngoài, trên vùng biển giáp ranh để bán cho tàu cá Việt Nam.

Hiện, lực lượng chức năng của Bộ Tư lệnh Vùng Cảnh sát biển 4 đã lập biên bản vi phạm hành chính, ra quyết định tạm giữ tang vật, phương tiện, dẫn giải các tàu vi phạm về cảng Hải đội 402, thuộc huyện Năm Căn, tỉnh Cà Mau để tiếp tục điều tra, làm rõ và xử lý theo quy định của pháp luật.

XQ

Túp lều ba cháu nhỏ sinh sống hàng ngày giữa cánh đồng mía.

Xót xa ba cháu nhỏ sống trong túp lều rách giữa đồng

PHONG ANH

Mẹ nghe theo người lạ bỏ sang Trung Quốc, còn bố là anh Sa Phương Lực (thôn Gò Búi, xã Đú Sáng, Kim Bôi, Hòa Bình) phải đi tha phương khắp nơi để kiếm tiền nuôi các con. Nhiều năm ba đứa trẻ ngây dại buộc phải nương tựa vào nhau, sống ở túp lều rách nát giữa cánh đồng mía tự mình vượt qua những tháng ngày khốn khó.

1. Những trận mưa phùn đầu xuân cũng đủ làm cho con đường dẫn ra ngôi nhà của anh Lực thêm trơn trượt, nhão nhoét. Gọi là nhà, chứ thực nó chỉ là căn lều tạm bợ quây bạt nằm lẻ loi giữa cánh đồng mía. Vì mẹ bị lừa sang Trung Quốc không hẹn ngày về, bố đi làm xa mà 3 em Sa Mạnh Hùng (13 tuổi), Sa Thị Dung (11 tuổi) và Sa Thị Linh (10 tuổi) phải tự lo cho mình, dựa vào nhau sống qua những ngày không có bố mẹ ở bên. Nhắc đến gia cảnh của cha con anh Lực, bà con trong bản ai cũng xót xa, bà Bùi Thị Hoàng buồn buồn: "Ba anh em chúng nó mấy năm nay cứ bấu víu vào nhau mà sống trong căn lều đó. Nắng thì như đứng giữa trời, còn mưa bão thì khỏi phải nói rồi. Xót xa lắm!".

Thật hiếm hoi túp lều ấy lại vang lên tiếng cười đùa của 3 đứa nhỏ, anh Lực đưa mắt buồn rười rượi nhìn về các con nói: "Mấy ngày tết em mới về ở cùng các cháu được. Chỉ hết rằm tháng giêng là em phải xa chúng nó rồi, phải đi làm thôi. Ở nhà thì cả 4 bố con sẽ không có gì mà ăn, chúng nó lại không được đi học". Nhắc đến người vợ của mình, anh Lực như không muốn nhìn thẳng vào mắt chúng tôi. Nhiều năm trước, anh có tình cảm rồi nên duyên với chị Nguyễn Thị Nhung (37 tuổi), cô gái nghèo mãi tận huyện Đà Bắc (Hòa Bình). Đôi vợ chồng trẻ bắt tay vào xây dựng gia đình riêng, họ nỗ lực làm việc để mong có cuộc sống đủ đầy hơn. Thế nhưng, ở mảnh đất khô cằn, xa với trung tâm, vợ chồng anh Lực làm đủ thứ nghề cũng chỉ ngày 3 bữa rau cháo. Cuộc sống vốn chẳng khấm khá, trong 4 năm chị Nhung lại sinh một chặp 3 đứa con (1 trai, 2 gái). "Thực sự là từ khi sinh đến cháu thứ 2, cuộc sống vợ chồng tôi đã quá khó khăn rồi. Chỗ ở ngày trước chỉ có vài hộ gia đình, xa xôi, thiếu thốn đủ bề. Thương các con, tôi bàn với vợ chuyển các cháu về thôn Kim Bắc, xã Tú Sơn (Kim Bôi, Hòa Bình) để sống" - anh Lực tâm sự.

Không nghề nghiệp, không ruộng nương, vợ chồng anh Lực cùng 3 con nhỏ sống qua ngày cũng chỉ bằng đồng công đi làm thuê của hai vợ chồng. Con thì nhỏ, chị Nhung chẳng thể làm được gì, mọi lo toan cơm áo đè hết lên đôi vai anh Lực. Khi thì anh đi làm mía thuê, lúc thì vác dao lên rừng kiếm củi bán. Bước chân ra khỏi nhà từ sáng sớm mãi đêm tối mò anh với về đến nhà, thậm chí có đêm còn nằm rừng ngủ chờ sáng lại làm tiếp. Vất vả là thế, cái đói cái nghèo cứ bám riết lấy vợ chồng anh.

Thế rồi cuộc sống vốn khó khăn lại càng trở nên khó khăn hơn khi mà người vợ bị rủ rê sang Trung Quốc lao động rồi từ đó bặt vô âm tín. Một mình anh Lực vừa

Anh Lực luôn động viên bé Hùng cố gắng chăm sóc các em khi không có bố ở nhà.

phải làm cha lại phải làm mẹ. "Khoảng năm 2009, có chị bạn đến chơi rồi bảo vợ tôi có muốn sang Trung Quốc làm việc không thì chị ấy xin cho. Ban đầu tôi cũng không đồng ý để vợ đi nhưng cô ấy cứ nhất quyết đòi đi nên tôi cũng không biết làm thế nào" - anh Lực kể.

Chị Nhung đi khoảng 7 tháng mới liên lạc về với anh và nói là đang làm ô sin cho người ta. Kể từ sau lần đó, chị cũng chẳng nhắn lại cho chồng một câu… khoảng 3 năm sau đó chị Nhung trở về đúng dịp giáp tết để thăm con. Khi ấy anh Lực lại đang làm thuê dưới Hà Nội, điện thoại cũng không có nên chả ai thông báo. Lúc anh trở về nhà thì vợ lại đi rồi. "Nghe nói cô ấy về nhà có 2 hôm thôi, cô ấy đưa cho mẹ tôi 1,6 triệu nhờ bà mua thức ăn cho các cháu. Cũng lạ là về đến nhà rồi sao cô ấy không tìm cách liên lạc với tôi" - anh Lực chia sẻ.

Thông tin liên lạc hạn chế, bao nhiêu năm xa nhà là bấy nhiêu thời gian anh Lực cùng các con mỏi mòn chờ đợi tin tức của vợ. Khi vợ ra đi cháu út mới được vài tháng. Nhiều đêm khát sữa, nhớ mẹ đứa bé lại khóc thét lên, người đàn ông vụng về chẳng biết làm gì lại dậy vét nốt ít gạo còn sót nấu bát cháo loãng cho con uống. Ba đứa nhỏ trạc tuổi nhau, lại còn quá nhỏ, để nhà không yên tâm nên anh Lực đưa luôn các con đến chỗ làm để tiện chăm sóc. Thế nên cả xã, cả bản này ai cũng nhớ hình ảnh người đàn ông gầy còm, vừa địu con, dắt theo 2 đứa nhỏ vừa nhổ cỏ mía thuê. Tuổi thơ của bé Hùng, Dung, Linh không chỉ là những bữa cơm cách nhật mà còn là theo bố lên rừng kiếm củi, đi làm thuê. Thấy cảnh cha con nheo nhóc, nhà nào thương thì mới mướn làm còn không họ lắc đầu. Đơn giản vì sợ anh Lực bận bịu con nhỏ, làm việc không năng suất. Những lúc đó 4 bố con lại trở về nhà ôm nhau chờ qua cơn đói.

Khi các con lớn hơn một chút, anh Lực quyết định xuống Hà Nội tìm kiếm công việc, chỉ vậy anh mới có tiền lo cho con cái ăn, cái mặc. "Tôi được một người bạn giới thiệu xuống Hà Nội làm công nhân chuyên phá dỡ nhà. Tôi cắn răng mà ra đi, chỉ có như vậy mới mong có tiền nuôi con, để các con có cơ hội đến trường. Tôi đưa 3 đứa nhỏ về xóm Gò Bùi gửi gắm mẹ già và người em trai" - anh Lực cho hay.

Thương các con lúc nào cũng thèm khát có mẹ ở bên, anh Lực đã lên nhà vợ nói với bố mẹ vợ rằng, nếu bố mẹ vẫn đang liên lạc với vợ con thì xin hãy nhắn cho vợ con biết các con của cô ấy rất cần mẹ. Nếu cô ấy chấp nhận về thì mọi chuyện con bỏ qua hết. Cô ấy có thể đã từng có người đàn ông khác cũng không sao. Chỉ cần các con con có mẹ. Thế nhưng khi anh Lực giãi bày như vậy thì chính người chị gái của vợ anh đã khuyên anh rằng hãy chủ động tính chuyện tương lai. Cũng nên lấy vợ để người ta chăm sóc con cho mình. Anh Lực buồn rầu chia sẻ: "Chắc gì mình đã may mắn lấy được người phụ nữ yêu thương con mình thật lòng. Gặp phải người ác, con mình còn khổ hơn nhiều. Hơn nữa, giờ một mình tôi phải cáng đáng 3 miệng ăn còn chầy chật thế này, lấy vợ rồi lại sinh thêm con thì chắc tôi không kham nổi". Bao nhiêu ngày xa các con là bấy nhiêu ngày lòng anh như lửa đốt. Những ngày trời yên bể lặng thì không sao, cứ những đêm giông bão là anh không sao chợp mắt nổi. Cứ nghĩ đến cảnh các con co rúm, sợ hãi trong túp lều nhỏ mà anh như cháy cả ruột gan. Lo cho các con mà chẳng thể về được, bởi anh làm công nhật, nghỉ một ngày là đói một ngày nên dù có lo có sợ thì vẫn phải cố.

Bé Sa Thị Linh vui mừng vì đã được đến trường cùng bạn bè.

2. Mẹ đẻ anh Lực sống cách túp lều nơi các con sống chừng vài trăm mét. Thế nhưng bà cũng không giúp gì được nhiều vì gia cảnh không mấy khấm khá. Nhà đông người, bà bàn với anh Lực dựng túp lều tạm ở khu cánh đồng mía của người em cho các cháu sinh sống, hàng ngày mẹ anh sẽ qua lại để thăm nom các cháu. Để thêm đồng ra đồng vào, phụ giúp bố nuôi các em, Hùng thường theo bà đi kiếm củi mang ra chợ bán. Khó khăn lại thêm chồng chất khi mà bà nội lại bị gãy tay trong lúc bẻ ngô thuê, sức khỏe ngày một yếu đi. Từ đó, việc trông nom các cháu không còn được sát sao như trước. Hùng phải tự tay nấu cơm và chăm sóc hai em của mình. Gạt nước mắt, anh Lực bùi ngùi: "Tôi đi làm thì không thể nghỉ được vì thế cũng không thường xuyên về nhà. Được bao nhiêu tiền dành dụm gửi về cho mẹ để nhờ chăm sóc các cháu. Thấy các cháu vất vả quá, định bụng gửi vào trại trẻ mồ côi nhưng lại không đành".

Bé Hùng dù mới 13 tuổi nhưng đã có thể thay bố chăm sóc hai em. Chúng tôi hỏi em về chuyện ăn uống hàng ngày, Hùng trả lời gọn lỏn: "Anh em cháu hôm thì ăn cơm, hôm lại ăn mì tôm. Rau nếu các bác hàng xóm không cho thì cháu đi tìm ở ngoài bờ ruộng. Đồ dùng sinh hoạt cho các em thì cháu ra quán mua, khi nào bố gửi tiền về cháu sẽ mang ra trả sau". Nhìn đôi mắt của Hùng liên tục đưa mắt về phía hai em đang ngồi học bài nơi góc nhà chúng tôi hiểu những khát khao của em. Có lẽ em cũng muốn được đến trường như 2 em, như bạn bè cùng trang lứa. Có lẽ Hùng cũng mơ ước được tự tay mình viết lên những con chữ. Nhắc đến chuyện đến trường, bé Hùng cúi gằm mặt: "Những lúc 2 em và các bạn trong xóm đi học cháu buồn lắm. Chẳng có ai mà chơi cùng, chỉ lang thang hết quả đồi này đến quả đồi khác. Cháu thích đi học, cháu cũng muốn được đến trường như các bạn".

Anh Lực bảo, mới cuối năm 2017 vừa qua, biết hoàn cảnh gia đình khó khăn, các ban, ngành địa phương đã xin cho cháu Dung và cháu Linh đi học tại trường Tiểu học Đú Sáng B. Nhà trường cũng tặng gia đình anh 1 chiếc xe đạp để các con thuận tiện đến trường. "Tôi cũng đã có lời với ban giám hiệu nhà trường nhưng chưa được vì do cháu đã quá lớn tuổi. Nếu học cùng sợ bị ảnh hưởng đến nhiều thứ, hơn nữa thầy cô sợ cháu không theo được. Tôi biết cháu thích đến trường lắm nhưng chắc phải tính sau" - anh Lực tâm sự. ■

Số 403 - Ngày 6-3-2018

Cảnh sát Toàn cầu tuần

Đội cảnh khuyển

tìm rò rỉ trong đường ống nước ngầm

LINH OANH

Nhiều năm qua, các chú chó nghiệp vụ đã được sử dụng trong các hoạt động như chống tội phạm ma túy, tìm bom và bảo vệ an ninh cho các chính trị gia. Riêng ở Australia, một đội cảnh khuyển vừa được thành lập với nhiệm vụ duy nhất là tìm những chỗ rò rỉ trong đường ống nước ngầm dài 34.000km, dẫn nước tới 2,6 triệu km2 ở Australia.

Đơn vị đang quản lý đội cảnh khuyển đặc biệt này là Công ty Water Corporation. Việc thử nghiệm các chú chó nghiệp vụ trong nhiệm vụ mới đã được tiến hành từ tháng 6 năm ngoái nhưng mãi đến tháng 2 vừa qua, chú chó Kep mới vượt qua được người bạn của mình để trở thành chú chó đầu tiên thực hiện nhiệm vụ tìm chỗ rò rỉ trong đường ống nước ngầm. Người bạn của Kep do còn chưa đạt được yêu cầu của công việc nên sẽ phải tiếp tục khóa huấn luyện kéo dài 2 tháng nữa. Song song với đó, Water Corporation cũng đang tuyển chọn thêm 2 chú chó mới với tham vọng sẽ có được 4 chú chó làm nhiệm vụ vào cuối năm nay. Người phát ngôn của Water Corporation Louise Fleming cho biết, hầu hết các công nghệ phát hiện rò rỉ truyền thống trong đường ống nước ngầm đã không có hiệu quả trong việc dò tìm những chỗ rò rỉ trên các đoạn ống nước dưới đất, nhất là khi qua các vùng đất nông nghiệp trong khu Wheatbelt. Vì thế, Water Corporation đã tìm được một giải pháp thay thế là sử dụng những chú chó nghiệp vụ, phát hiện rò rỉ nước thông qua việc phát hiện âm thanh lạ trong đường ống. Bà Louise Fleming nói: "Chúng tôi bắt đầu một dự án nghiên cứu và phát triển sau khi một nhân viên của chúng tôi nghe về những con chó ở Nam Phi được đào tạo để phát hiện ra những vết rò rỉ ngầm bằng cách đánh hơi một chất có mùi đặc trưng được thêm vào nước. Qua chương trình nghiên cứu và phát triển của chúng tôi, chúng tôi đã tiến hành thử nghiệm thực địa đối với 2 chú chó và bước đầu có nhiều khả quan. Người phát ngôn Water Corporation cũng tiết lộ rằng, quá trình tuyển chọn các chú chó cũng rất khắt khe. "Những con chó này phải nhanh nhẹn và yêu thích việc tìm kiếm mùi hương mà chúng đã được huấn luyện", bà Louise Fleming nói. Cũng theo bà Louise Fleming thì chú cho Kep là giống chó spaniel lông mượt, tai cụp, thường được nuôi để làm chó săn do cảm giác mùi hôi, tinh thần sẵn sàng làm việc.

Australia là quốc gia đầu tiên trên thế giới sử dụng chó cho mục đích tìm vết rò rỉ trong đường ống nước ngầm.

Nói thêm về Kep, Giám đốc điều hành Water Corporation Sue Murphy cho biết với hơn 34.000km đường ống nước, Kep là sự lựa chọn tốt nhất trong việc tìm kiếm rò rỉ nước. "Chúng tôi tin rằng chúng tôi là người đầu tiên ở Australia làm việc này, Kep đã được đào tạo để tìm những vết rò rỉ ẩn trong các ống nước ngầm. Chúng tôi có internet, cảm biến và rất nhiều công nghệ cao để phát hiện ra những rò rỉ nhưng điều tuyệt vời nhất là chiếc mũi nhạy cảm của một con chó có thể thực hiện công việc đó tốt hơn", Sue Murphy nói. Còn huấn luyện viên chó Steve Austin - người đã huấn luyện chó trên toàn thế giới trong 30 năm về việc phát hiện ma túy và phát hiện bom cho biết, huấn luyện Kep là công việc khó nhất mà anh đã được giao. "Không có câu hỏi và tôi đã đào tạo được rất nhiều, nhiều con chó nhưng Kep chắc chắn làm tôi yêu thích vì công việc rất khó khăn. Từ kinh nghiệm của mình, tôi xin nhấn mạnh nước là một trong những mùi khó chịu nhất để chó có thể phát hiện. Kep phải tìm thấy nước trong lòng đất để Water Corporation biết có sự rò rỉ", Steve Austin nhấn mạnh.

Trên thực tế, để tìm ra sự rò rỉ nước ngầm, Kep và người bạn của mình phải trải qua hàng chục tuần huấn luyện. Chúng được huấn luyện để nhận ra mùi hương của nước dự án và bỏ qua tất cả các mùi hương khác như nước mưa, ống dẫn và phụ kiện. Phần thưởng của chúng khi hoàn thành việc tìm ra mùi hương một quả bóng tennis. "Tháng 6 năm 2017, chúng tôi đã thực hiện các thử nghiệm thông qua chương trình nghiên cứu và phát triển đối với Tommy và Emma. Các thử nghiệm thành công và khẳng định rằng một con chó có khả năng xác định một chỗ rò rỉ trong lòng đất ngầm được chôn sâu tới 60cm. Độ chính xác của những con chó thực sự làm chúng tôi ngạc nhiên. Sau đó, chúng tôi đã tìm được Kep để tham gia khóa đào tạo chuyên biệt", Louise Fleming tiết lộ. Theo lịch trình làm việc, giữa tháng 3 này, Kep sẽ tới Perth để thực hiện nhiệm vụ tìm vết rò rỉ trong 1.000km đường ống nước ngầm. Sau đó là tới Dalwallinu, Pithara, Wongan Hills, Goomalling và Dowerin. ■

Một cảnh sát xuất sắc của Singapore

CHI ANH

Đầu tháng 2 vừa qua, Thanh tra cảnh sát Ang Xin Yan đã được trao giải thưởng cá nhân dành cho Cảnh sát xuất sắc. Hai năm làm việc tại cơ quan này, đây là lần thứ 2 liên tiếp Ang Xin Yan nhận được phần thưởng danh giá.

Hãng tin Channel News Asia cho hay, lễ trao giải đã được lực lượng cảnh sát quốc gia Singapore (SPF) tổ chức vào ngày 2-2. Ang Xin Yan và 67 đồng nghiệp đã được nhận giải thưởng cho những nỗ lực của bản thân trong công việc. Năm nay tròn 28 tuổi, Ang Xin Yan được các đồng nghiệp đánh giá là một thanh tra năng nổ, tâm huyết với nghề và luôn sẵn sàng xả thân vì công việc. Bản thân Ang Xin Yan cũng tâm sự rằng, công việc căng thẳng, có lúc trong 36 giờ đồng hồ liên tục anh không được chợp mắt. Thế nhưng anh và các đồng nghiệp vẫn không hề nao núng, tiếp sức cho nhau để hoàn thành tốt các công việc được giao. Một trong những nhiệm vụ mà nhiều cảnh sát, kể cả Ang Xin Yan ở Singapore thường phải làm đó là chống bạo lực gia đình. Mới đây, anh đã phải giải quyết một vụ đáng ngại khi trong một bữa tiệc tối của một đôi tình nhân, người đàn ông đã dùng dao ăn thịt bò bít tết để đâm bạn gái mình. Người phụ nữ cố tránh né cú đâm nhưng bị dao đâm vào tay với vết cắt sâu đủ để phải đưa đi phẫu thuật. Ang Xin Yan kể: "May mà chúng tôi đến kịp thời. Chúng tôi phát hiện anh bạn đó có vấn đề về thần kinh, bị quá khích khi uống rượu nhiều. Anh ta đã phủ nhận tất cả khi bị chúng tôi mời về đồn. Anh ấy còn giấu cả con dao trong thùng rác ở bếp… Chúng tôi phải vừa dọa vừa khuyên giải thì mới làm sáng tỏ vụ việc".

Trong trường hợp khác, Ang Xin Yan đã cố gắng giúp đỡ một người nghiện rượu cai nghiện thành công bằng cách cộng tác với một nhân viên xã hội. Nhưng những khi lên cơn say, người này thậm chí còn đến nhà Ang Xin Yan để dọa dẫm làm người nhà anh bị phen khiếp vía. "Thời điểm đó, có ngày là xảy ra bạo lực gia đình, có ngày lại thêm những cuộc tranh chấp giữa hai bên", Ang Xin Yan kể. Thậm chí đã xảy ra bạo lực với chính Ang Xin Yan trong khi bắt giữ nghi phạm. Ang Xin Yan nhớ lại: "Khi đó tôi đang thẩm vấn một người bị tạm giam. Anh này trở nên rất kích động, tức giận, đập bàn và đứng lên la hét. Chúng tôi đã giữ một tay thế mà anh ta vẫn dùng tay còn lại để ném các đồ vật. Tôi biết rằng là một sĩ quan cảnh sát, mỗi ngày sẽ có rất nhiều điều bất thường và không phải là điều tôi có thể trải nghiệm trong một công việc "bình thường". Nhưng quả thật, khi mới vào nghề tôi đã thực sự bị sốc.

Lực lượng cảnh sát quốc gia Singapore.

Ang Xin Yan tốt nghiệp đại học năm 2015 và anh gia nhập SPF với tư cách là một thanh tra viên trực tiếp. Ang Xin Yan nói: "Dù bạn có làm gì, dù việc nhỏ hay lớn, sự đột phá đều rất thỏa mãn, khi bạn được nhìn thấy các kết quả điều tra của mình được đưa ra tòa án như thế nào. Tôi luôn muốn có thể giải quyết mọi trường hợp. Nhưng giờ làm việc dài là nhược điểm và cũng là băn khoăn. Thông thường chúng tôi có thể có nhiều trường hợp, và làm việc trong 36 tiếng đồng hồ mà không ngủ. Có một số người không thể chịu đựng được điều này - nó rất bận rộn và ảnh hưởng cho sức khoẻ. Hơn nữa, những người đàn ông và phụ nữ trong màu xanh cũng có vẻ dễ dàng là mục tiêu cho những trò công kích trên mạng. Nhưng thôi, miễn là chúng tôi làm tốt công việc của mình thì tất cả những lời chỉ trích đó sẽ tự bay biến. Chúng tôi là cảnh sát và sau tất cả, nghĩa vụ của chúng tôi là ngăn ngừa tội ác".

Là một quốc gia nhỏ trong khu vực Đông Nam Á nhưng lại có vị trí án ngữ con đường giao thông vận tải biển quan trọng của thế giới nên Singapore có nhiều điều kiện thuận lợi để vươn lên trở thành một trong những con rồng kinh tế của châu Á, một trong những quốc gia thành công trong bảo vệ môi trường và chống tham nhũng với nhiều biện pháp kiên quyết, đạt hiệu quả cao. Điều này đã tạo điều kiện thuận lợi cho kinh tế Singapore phát triển nhưng cũng là điều kiện để bọn tội phạm trong nước và quốc tế lợi dụng hoạt động, đặc biệt là các băng nhóm tội phạm có tổ chức hoạt động xuyên quốc gia, tội phạm ma túy... Theo thống kê của Cảnh sát Singapore thì tổng số vụ phạm tội hằng năm ở nước này là khoảng gần 40.000 vụ, trong đó tội trộm cắp chiếm khoảng 62% tổng số vụ; tỉ lệ phạm tội là khoảng 1.200 vụ/100.000 dân. Lực lượng cảnh sát quốc gia Singapore được phân cấp như một cơ quan ngang Bộ trực thuộc Chính phủ, hoạt động độc lập với các cơ quan phòng chống ma túy và cứu hộ, phòng cháy, chữa cháy. Hiện nay, có khoảng 1/3 nhân viên đang phục vụ trong lực lượng là sỹ quan chính thức trong biên chế, trong đó 87% là nam sỹ quan. Muốn trở thành sỹ quan cảnh sát, các ứng viên phải trải qua kỳ kiểm tra sức khỏe và đạt mức giáo dục cơ bản theo đánh giá của Viện Công nghệ và Giáo dục quốc gia. Nếu muốn trở thành sỹ quan cao cấp, ngoài các yêu cầu khác, các ứng viên phải có ít nhất một bằng đại học được cấp bởi một trường đại học uy tín nằm trong danh sách được công nhận của Chính phủ.■

DUY LỢI
VÕNG XẾP - GHẾ GIƯỜNG XẾP - GIÁ PHƠI ĐỒ XẾP - GIÁ PHƠI KHĂN XẾP
SÀI GÒN: (08) 3834 6888 - 3834 6999 - HÀ NỘI: 576 Thụy Khuê, Phường Bưởi, Quận Tây Hồ, ĐT: (04) 3753 0011 - 3753 0033 - Hotline: 0903 03 03 03 - 0933 888 888 hay chỉ cần gọi số 1080 hoặc 1081 - www.duyloi.com

Không có gì mà ầm ĩ cả

Làm cao

Đầu xuân Mậu Tuất, có một video làm nhiều người bình luận phẫn nộ. Đó là video "kéo vợ" hay nói một cách không chính xác là cướp vợ của chàng trai Mông. Từ "cướp" là một từ phiến diện do người xuôi đánh giá qua con mắt "đại khái", qua loa.

Một số bình luận muốn xóa bỏ tục lệ này. Họ phán rằng nó chẳng khác gì bắt cóc... Các tay phím thi nhau than vãn rằng nó man rợ.

Lạ quá đi cái video vừa nói. Cô gái khóc to, mấy anh bạn thì có giúp đặt cô lên xe máy, đám đông xung quanh cười vui vẻ. Ơ sao đám đứng xem lại không phẫn nộ. Lại còn cười hi hí thì vô cảm chết đi được.

Thực ra người "bắt" và người "bị bắt" chẳng phải người lạ. Họ đã quen nhau và quan trọng là yêu nhau. Chả có ai bắt người lạ, nhỡ mà người lạ đang có chồng thì dễ bị đòn lắm. Trước khi cưới được cô dâu thì chàng trai phải thực hiện một nghi thức quan trọng đó, là kéo vợ.

Chú rể kéo vợ cùng bạn chú rể sẽ tham gia chứ không hề ngẫu nhiên. Ngẫu nhiên thì sao có được sự chứng kiến của hai họ.

Cô gái càng giẫy đạp toáng lên càng được đánh giá là ngoan. Cô gái giẫy đạp ít thì bị cộng đồng cho là dễ dãi. Thế thì tội gì mà không làm toáng lên. Thậm chí có cô còn tung cước, nhưng cú đạp chẳng bao giờ tổn thương kẻ chinh phục. Cô tính cả rồi. Thực ra, sự giẫy giụa là một cách làm cao. Rằng mình cũng chẳng phải đơn giản mà tán đổ. Đừng nói chuyện kéo vợ là cưỡng ép khi người Mông nổi tiếng về lòng chung thủy. Thực ra phải hiểu đây là một nghi thức mà ai tham gia cũng biết rõ mình đang làm gì. Chỉ có người thuộc vùng văn hóa khác mới sốc.

Y như phong tục người miền xuôi. Muốn gả con gái quá đi nhưng vẫn phải thách cưới làm oai. Thực ra, nhạc phụ nhạc mẫu đâu có giàu lên nhờ mấy mâm lễ từ nhà trai. Nhưng phải thách lễ to để họ hàng láng giềng thấy con gái thật cao sang.

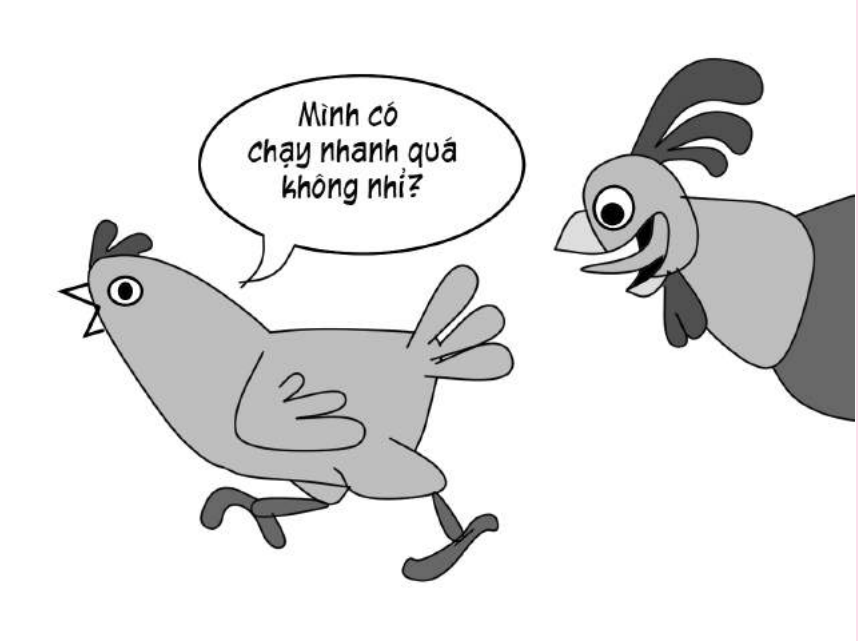

Minh họa của Tả Từ.

Trước đây, khi đám rước dâu đưa cô dâu lên đường thì các cô đều lã chã giọt ngắn giọt dài. Nhìn thương lắm cơ. Rằng muốn nói rằng chưa báo đáp gì cha mẹ đã về nhà người ta. Vậy nên cô nào ít nước mắt sẽ bị đánh giá là thiếu tình cảm. Có cô ngoài héo trong tươi, diễn rất tròn vai. Phong tục gì thì cũng phải diễn chứ.

Thời nay, tâm lý thay đổi. Nhiều cô dâu cưới được chồng cười hi hi suốt cả ngày cưới. Người nhà bảo vờ héo đi một tý cũng không làm sao nhịn tươi được. Phong tục cũng có chút mai một. Đâm ra nghi thức cũng hơi nhàn nhạt.

Người ta thắc mắc vì sao cứ phải tạo ra những thử thách kiểu đó làm gì? Sao không nhất trí ngay từ giây phút đầu tiên có phải đỡ mất thì giờ không.

Có lẽ mọi thứ đều có nguồn gốc thuận theo tự nhiên cho cuộc đời đỡ nhạt. Cuộc đời muốn đậm đà thì phải mất thì giờ chứ. Hãy đoán gà mái khi bị (được) gà trống đuổi theo nghĩ gì? Gà mái nghĩ mình có đang chạy nhanh quá không? Có những thứ chỉ già chút là hỏng việc.

Bàn chuyện vui này chỉ muốn nói rằng trước khi phê phán nên tìm hiểu kỹ điều muốn nói. Để hiểu được điều đó cũng chỉ cần tra Google mất dăm phút, sao không làm? Điều dễ gây mếch lòng nhất là không tôn trọng khác biệt văn hóa.

Còn bạn, bạn có hay bị "việt vị" khi phê phán không? Có ai đó rằng khi đang bức xúc, tốt nhất là đừng làm hay nói gì cả.

LÊ TÂM

Tổng Biên tập:
Thiếu tướng, TS PHẠM VĂN MIÊN
Phó Tổng biên tập: **PHẠM KHẢI** (phụ trách nội dung)
TRẦN KIM THẮM - NGUYỄN THÚY QUỲNH - TRẦN THANH PHONG
Thư ký tòa soạn: **NGUYỄN TUẤN**

TÒA SOẠN: Số 92 Nguyễn Du, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội. ĐT: 024.38222157 - Fax: 024.38224756 - Email: cstc.tuan@gmail.com ▲ Trình bày: **LÊ TÂM - QUỲNH THỤC** ▲ Phát hành tại Hà Nội: 92 Nguyễn Du - ĐT: 024.38223725 ▲ **CƠ QUAN ĐẠI DIỆN TẠI TP.HCM:** 373D Nguyễn Trãi, phường Nguyễn Cư Trinh, quận 1 - ĐT: 028.38373602 - 069.36651 - 069.36653 - Fax: 028.38373603 ▲ Giấy phép xuất bản số 1879/GP-BTTTT, ngày 14-11-2011 của Bộ Thông tin và Truyền thông ▲ Phát hành tại TPHCM: 373D Nguyễn Trãi, phường Nguyễn Cư Trinh, quận 1 - ĐT: 0982789386 ▲ In tại Cty TNHH một thành viên in Báo Hà Nội mới. ▲ *GIÁ:* ***3.900 ĐỒNG***